

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

Verotilijärjestelmän käyttöönotolla saavutetut hyödyt

Lampinen, Salla

2011 Kerava

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Kerava

Verotilijärjestelmän käyttöönotolla saavutetut hyödyt

Salla Lampinen
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Kesäkuu, 2011

Salla Lampinen

Verotilijärjestelmän käyttöönotolla saavutetut hyödyt

Vuosi	2011	Sivumäärä	44
-------	------	-----------	----

Vuoden 2010 alusta tuli voimaan verotililaki koskien oma-aloitteisia veroja. Uuden verotilijärjestelmän tavoitteena on helpottaa oma-aloitteisten verojen ilmoittamista ja maksua verovelvollisten ja verohallinnon välillä. Tavoitteeksi asetettiin verojen ilmoittamisesta ja maksamisesta aiheutuvien kustannusten ja työmäärien vähentäminen. Yksi uuden verotililain tavoitteista oli antaa verovelvolliselle reaaliaikainen kuva verojen ilmoitus- ja maksutilanteesta. Pelkästään verohallinnon kannalta uudella verotililailla pyritään parantamaan verohallinnon asiakaspalvelua ja tuottavuutta muuttamalla ilmoituskäytäntöä enemmän sähköiseen muotoon.

Tämän työn tutkimusongelmana on verotilijärjestelmän käyttöönotolla saavutetut hyödyt ja haasteet. Olen tutkinut työssäni pääkaupunkiseudulla toimivia pienyrittäjiä haastatteleamalla ja tilitoimistoja lähettämäni kyselyn pohjalta. Verottajan näkökantaa on seurattu tiedotteiden pohjalta. Tutkimusongelmaa on tutkittu erilaisten tutkimuskysymysten pohjalta, joita ovat verottajan ohjeistus, verotilijärjestelmään ilmoittaminen, verotilille maksaminen, sekä verotilijärjestelmän seuranta.

Teoreettisena viitekehyksenä työssä on käytetty pääsääntöisesti verotililakia 7.8.2009/604, arvonnäköverolakia 30.12.1993/1501 sekä ennakkoperintälakia 20.12.1996/1118.

Johtopäätöksinä voidaan todeta, että verotilijärjestelmää koskeville kurseille olisi täytynyt osallistua suurempi joukko verovelvollisia. Voidaan todeta, että kurssien ajankohdan olisi täytynyt olla juuri ennen uuden verotililain käyttöönottoa, jotta verovelvolliset olisivat pystyneet soveltamaan oppimaansa heti käytäntöön.

Verohallinnon ongelmana on aina ollut hitaasti palautuneet ilmoitukset arvonnäköveroista ja oma-aloitteisista veroista. Paperiversiot arvonnäkövero- ja työnantaja-ilmoituksista ovat tulleet perille verohallinnon optiseen lukuun pääsääntöisesti myöhässä. Uuden verotililain myötä tavoitteena oli luoda järjestelmä sellaiseksi, että verohallinto saa ajoissa tiedot yrityksen oma-aloitteisista veroista. Myöhässä ilmoitetuista oma-aloitteisista veroista seuraa verovelvollisille kovat sanktiot, 20 % vuotuista korkoa kullekin myöhässä ilmoitetulle verolle. Verojen maksamisen yleistä eräpäivää aikaistettiin arvonnäköveron osalta kolme päivää kuun 15. päivästä kuun 12. päivään, koska kuukauden 12. päivänä verottaja itse tilittää rahat eteenpäin veronkerääjille esim. kunnalle ja kirkolle. Oma-aloitteisten verojen maksamisen eräpäivän aikaistaminen voi vaikuttaa yritysten maksukykyyn, varsinkin verotilijärjestelmän seuraavassa vaiheessa, aikaisintaan vuonna 2012, tämän vuoksi olisi hyvä pohtia, tulisiko yleistä eräpäivää muuttaa. Verotililain käyttäjän eli verovelvollisen osalta verotilijärjestelmässä on vielä parantamisen varaa. Ilmoituksen yhteydessä pitää kirjautua järjestelmään sisään ja ulos ja maksamisen yhteydessä kirjaututaan pankkiin uudelleen. Ilmoittaminen ja maksaminen pitäisi mennä yhdellä kirjauksella. Lisäksi järjestelmän pitäisi luoda ilmoittamisesta maksamiseen valmis maksupohja viitteineen verojen maksua varten.

Verotilijärjestelmän tavoitteena oli helpottaa verovelvollisten verojen seurantaa. Verovelvolliset kokevat, että verotilijärjestelmän myötä on helpompaa ymmärtää verojen kulkua sekä seurata veroja, tämä voi kuitenkin muuttua, kun verottaja lopettaa verotiliotteiden lähettämisen postitse verovelvollisille 1.5.2011.

Asiasanat: verotili, verotilijärjestelmä, oma-aloitteiset verot, kausiveroilmoitus

Salla Lampinen

The benefits met by the introduction of the new taxation system

Year	2011	Pages	44
------	------	-------	----

At the beginning of the 2010 a new taxation system for businesses was introduced in Finland. The main goals of the amendments to the Act were to ease and lower the costs of announcement and payment processes between the tax administration and taxpayers. Both, reducing the workload of tax authorities as well as providing up-to-date picture for taxpayers of the processes were considered as main themes too. Tax administration strives to improve its level of customer service and profitability, subsequent to the change of Act by shifting its announcement policy more into the electronic form.

The research problem of this thesis is to define the benefits and challenges met by the introduction of this new taxation system. Small sized companies which operate in the Helsinki metropolitan area were interviewed and accounting agencies were sent an electronic questionnaire. The research problem is also studied based of the following research questions: instructions of tax authorities, announcing to taxation system, payments and transcription of the taxation system. The theoretical framework utilized in this paper is the Tax Act 604/2009, Value Added Tax 1501/1993 and Advance Payment Act 1118/1996.

As a conclusion it can be said that a greater number of taxpayers should had participated in the courses which dealt with the changes of the new Act. The courses should have been organized right before the introduction of the new Act, in order for the taxpayers to be able to apply the changes in action.

The problems occurred to the Tax Administration have always been slowly returning tax announcements of value added taxes and initiative tax payments. Both, the Value Added Tax and the Employer announcements in paper versions have mainly never met the optical system of the Tax Administration. Along with the new Act the goal was that the Tax Administration would receive the announcements of companies' initiative taxes in time. If this requirement is not met, the taxpayer must confront high sanctions with the annual interest rate of 20 %. The common due date was backdated by three days, from the 15th of each month to the 13th, as this is also the date the Tax administration has to submit its payments further to the church or to the municipalities. The solvency of initiative taxes of companies may be affected by backdating the due date, especially in a second phase of the new Act which will be introduced at the earliest in 2012. Therefore, it is important to consider whether the common due date is to be altered. According to the taxpayers some improvements in the system would be appreciated; the system requires to login out logout while announcing the taxes. The disbursement obligates a user to login again. All the required actions should be executed with a single login. The new taxation system should transform the required information to the payment service too.

The goal of the new taxation system was to ease the taxpayers' follow-up. The taxpayers feel that the new system eases the understanding of the tax flows and the transcription of the taxes. There may be a change on the 1 of May 2011, when the tax authorities discontinue sending tax account statements to taxpayers.

Keywords: Tax Account, Tax Account System, Initiative Tax Payments, Seasonal Tax Declaration

SISÄLLYS

1	Johdanto.....	7
2	Tutkimusongelma ja -menetelmät.....	7
3	Oma-aloitteiset verot	8
3.1	Arvonlisävero.....	8
3.2	Työntajasuoritukset	9
3.2.1	Ennakonpidätys	9
3.2.2	Sosiaaliturvamaksu	9
4	Verotilijärjestelmä.....	10
4.1	Verotilijärjestelmän tausta.....	11
4.1.1	Havaintoja Suomen verotusjärjestelmästä ennen verotilijärjestelmää.....	11
4.1.2	Ruotsissa toteutunut verotilijärjestelmä	13
4.2	Verotilijärjestelmän tavoitteet Suomessa	14
4.3	Verotilijärjestelmän haasteet.....	15
4.4	Verotilijärjestelmän käyttöönotto ja ohjeistus	15
4.5	Kausiveroilmoitus	16
4.6	Pidennetyt ilmoitus- ja maksuajanjaksot	17
4.7	Verotilille maksaminen	17
4.8	Verotilin täsmäyttäminen ja verotiliote	18
4.9	Verotilin korot	18
4.9.1	Hyvityskorko	18
4.9.2	Viivästyskorko	19
4.10	Verotilin vaikutus kirjanpitoon	19
5	Verotilijärjestelmä verrattuna entiseen verojärjestelmään	19
6	Tutkittavat yritykset	21
7	Tutkimus.....	22
7.1	Verottajan ohjeistus ja verotilijärjestelmän käyttöönotto	22
7.2	Verotilille ilmoittaminen.....	24
7.2.1	Kausiveroilmoitus	24
7.2.2	Sähköinen asiointi	25
7.2.3	Negatiivisen arvonlisäveron ilmoittaminen	26
7.3	Verotilille maksaminen.....	27
7.3.1	Yleinen eräpäivä	27
7.3.2	Yrityksen maksukyky	28
7.3.3	Yksilöidyt viitenumerot	28
7.4	Verotilin seuranta	29
8	Johtopäätökset	29
9	Lopuksi.....	32

Lähteet	33
Kuvat	35
Liitteet	36

1 Johdanto

Vuoden 2010 alussa tuli voimaan verotililaki (7.8.2009/604), joka vahvistettiin Eduskunnassa 7.8.2009. Verotili on veronmaksajakohtainen tili, johon kaikki verovelvolliset maksavat kaikki oma-aloitteiset verot. Oma-aloitteisia veroja ovat muun muassa arvonlisävero, työnantajasuoritukset, vakuutusmaksuvero ja arpajaisvero.

Verohallinnon tavoitteena oli yksinkertaistaa ja järkeistää verotusta verotilijärjestelmän myötä. Verotilille maksetaan kerran kuukaudessa kaikki oma-aloitteiset verot yhtenä summana. Verotilin päämääränä on helpottaa verovelvollisten oma-aloitteista verojen seurantaa. Järjestelmästä pystyy seuraamaan maksettavia ja saatavia veroja. Työssäni käsittelen yllämainittuja verottajan verotilijärjestelmälle asetettuja tavoitteita ja pyrin ottamaan työn lopussa kantaa siihen, saavutettiinkö tavoitteet.

Tämä työ pyrkii selvittämään, kuinka verottajan verotilijärjestelmää koskeva tiedottaminen ja ohjeistaminen onnistuivat. Työssä tutkitaan, kuinka oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen ja maksaminen muuttuivat ja miten ne vaikuttavat yritysten toimintaan. Oma-aloitteisten verojen seurannan vaikutusta yritysten arkeen on pyritty selvittämään.

Valitsin verotilin tutkittavaksi opinnäytetyössäni, koska aihe oli ajankohtainen ja lait olivat juuri muuttuneet. Kiinnostukseni kohteena oli se, kuinka yritykset ottivat verotilijärjestelmän vastaan ja kokivatko he sen hyväksi uudistukseksi. Tutkin aihetta haastatteluiden, aiheeseen tekemäni kyselylomakkeen ja verottajan tiedotteiden pohjalta.

2 Tutkimusongelma ja -menetelmät

Työni tutkimusongelma on: verotilijärjestelmän käyttöönotolla saavutetut hyödyt. Tutkimusongelmaani lähdin selvittämään seuraavien aihealueiden pohjalta:

- Verottajan ohjeistus
- Verotilijärjestelmään oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen
- Verotilille maksaminen
- Verotilin seuranta

Tutkimus on laadullinen tutkimus ja tutkimustyyppiltään teoreettinen, sillä tutkimuksessa ei ole varsinaista metodologiaa (Tuomi & Sarajärvi 2009, 20-21).

Tutkimuksen kohderyhmäksi olen valinnut pääkaupunkiseudulla toimivia pienyrittäjiä ja tilitoimistoja. Tutkimuksessa on haastateltu (liite 2) kahta pienyritystä, Meriittimedia Oy:tä ja PR-isännöinti Oy:tä. Lisäksi lähetettiin 108 tilitoimistolle sähköisessä muodossa oleva kyselylomake (liite 3). Yhteensä 29 tilitoimistoa vastasi kyselyyn. Verottajan näkökantaa verotilin käyttöönottoon ja yleisiin tuntemuksiin pyrittiin selvittämään virallisten dokumenttien pohjalta. Virallisia dokumentteja ovat verottajan antamat lehdistötiedotteet ja uutiset aihealueeseen liittyen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 212.)

Pienyrityksille tehty haastattelu sopi hyvin tutkimukseen, koska haluttiin selventää ja syventää saatavia tietoja esittämällä lisäkysymyksiä haastattelun edetessä. Täten saatiin tutkimukseen myös lisää pohjatietoa siitä, miten pienyritys kokee uuden verotilijärjestelmän kokonaisuudessaan. Tilitoimistoille lähetetyllä kyselylomakkeella säästettiin tutkimuksen rahallisia resursseja. Sähköisen kyselylomakkeen hyväksi puoleksi tutkimusmielessä nousi myös aineiston käsittelyn helppous, sillä se on haastatteluun verrattuna nopeampaa, sekä siitä saa tilastollista analyysiä. (Hirsjärvi & Hurme 2004, 34-37.)

3 Oma-aloitteiset verot

3.1 Arvonlisävero

Oma-aloitteisilla veroilla tarkoitetaan veroja, jotka verovelvollinen ilmoittaa ja maksaa ilman verottajan kehotusta verohallinnolle. Oma-aloitteisia veroja ovat arvonlisävero, työnantajasuoritukset, arpajaisvero, vakuutusmaksuvero, ennakonpidätykset puun myynnistä sekä verot korkotuotoista, osuuksista, osingoista ja osuuspääoman koroista sekä lähdeverot osingoista ja rojalteista ja korkotuloista. Myöhemmin työssäni käsittelen oma-aloitteisista veroista ainoastaan yleisimpiä eli työnantajasuorituksia ja arvonlisäveroa. (Verohallinto 2010h.)

Arvonlisäverotus perustuu Suomessa arvonlisäverolakiin (30.12.1993/1501). Arvonlisävero on kulutusvero, jonka myyjä sisällyttää suoraan tavarahan tai palvelun hintaan. Yrittäjien välisessä kaupankäynnissä ostava yritys voi vähentää arvonlisäveron, jonka myyjä on laskenut suoraan kauppahinnan päälle. Arvonlisäveron vähentämisen edellytyksenä on kuitenkin se, että palvelua tai tavaraa käytetään arvonlisäverollisessa liiketoiminnassa. Kaikkien liiketoiminnan harjoittajien, joiden liikevaihto ylittää 8500 euroa vuodessa, on maksettava arvonlisäveroa. (Verohallinto 2010c.)

Suomessa on käytössä neljä arvonlisäverokantaa: 23, 13, yhdeksän ja nolla prosenttia. Tyypillisin arvonlisäveroprosentti tavaroissa ja palveluissa on 23 prosenttia. Ruokatarvikkeissa ja rehuissa arvonlisäveron osuus on 13 prosenttia. yhdeksän prosentin arvonlisäverokantaan kuu-

luu mm. kirjat, lääkkeet, kulttuuri- ja viihdetilaisuudet, kampaamopalvelut ja osa korjauspalveluista esim. pyörien ja kenkien korjaus. Suomessa on muutamia toimintoja, jotka eivät kuulu arvonlisäveron piiriin. Esimerkkinä mainittakoon terveyden- ja sairaanhoito, sosiaalihuolto, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, rahoitus- ja vakuutuspalvelut, arpajaiset ja rahapelit ja esiintymispalkkiot. (Arvonlisäverolaki 85§.)

Arvonlisäverollinen hinta saadaan kertomalla arvonlisäveroprosentilla tuotteen hinta. Kun tuotteen arvonlisäveroton hinta on tuhat euroa ja arvonlisäveroprosentti on 23 %, on arvonlisäverollinen hinta: $1000 \times 1,23 = 1230\text{€}$. Arvonlisäverollisesta hinnasta arvonlisäveron määrän saa selville kertomalla arvonlisäverollinen hinta arvonlisäveroprosentilla 23, joka jaetaan 100 + sovellettava verokanta eli 23 %. Esimerkiksi tuotteen arvonlisäverollinen hinta on 1000 euroa ja arvonlisäverokanta 23 %, veron määrä saadaan laskemalla $1000 \times 23 / 123 = 186,99$ euroa. (Verohallinto 2010c.)

3.2 Työntajasuoritukset

3.2.1 Ennakonpidätys

Ennakonpidätyksellä tarkoitetaan palkasta perittävää veroa, mikä peritään palkansaaajan tulosta ennakoon. Ennakonpidätyksen määrä on riippuvainen verovelvollisen palkan määrästä ja muista tuloista. Palkaksi katsotaan myös luontoisedut, joiden arvo määritetään verohallituksen perusteiden mukaisesti.

Perittäviä veroja ovat valtionvero, kunnallisvero, kirkollisvero ja vakuutuksen sairausvakuutusmaksu. Ennakonpidätyksen palkasta verohallinnolle toimittaa suorituksen maksaja eli työnantaja. Ennakonpidätys tehdään ennakoveroprosentin mukaan. Työntekijä toimittaa työnantajalle verokortin, johon on merkitty verohallinnon määräämä ennakoveroprosentti. Näin työnantaja pidättää työntekijän palkasta verohallinnon määräämän ennakonpidätyksen. Ennakoveron määrä ei voi olla suurempi kuin maksettavan nettopalkan määrä. Työnantaja ilmoittaa ennakoveron määrän seuraavan kuukauden kausiveroilmoituksella ja maksaa sen verohallinnolle seuraavan kuukauden 12. päivänä. (Ennakoperintälaki 2§.)

3.2.2 Sosiaaliturvamaksu

Sosiaaliturvamaksu on ennen koostunut kahdesta osasta: sairausvakuutusmaksusta sekä kansaneläkemaksusta. Vuoden 2010 alussa kansaneläkemaksu kuitenkin poistettiin kokonaan käytöstä. Nykyisen käytännön mukaan verovelvolliset maksavat vain sairausvakuutusmaksua.

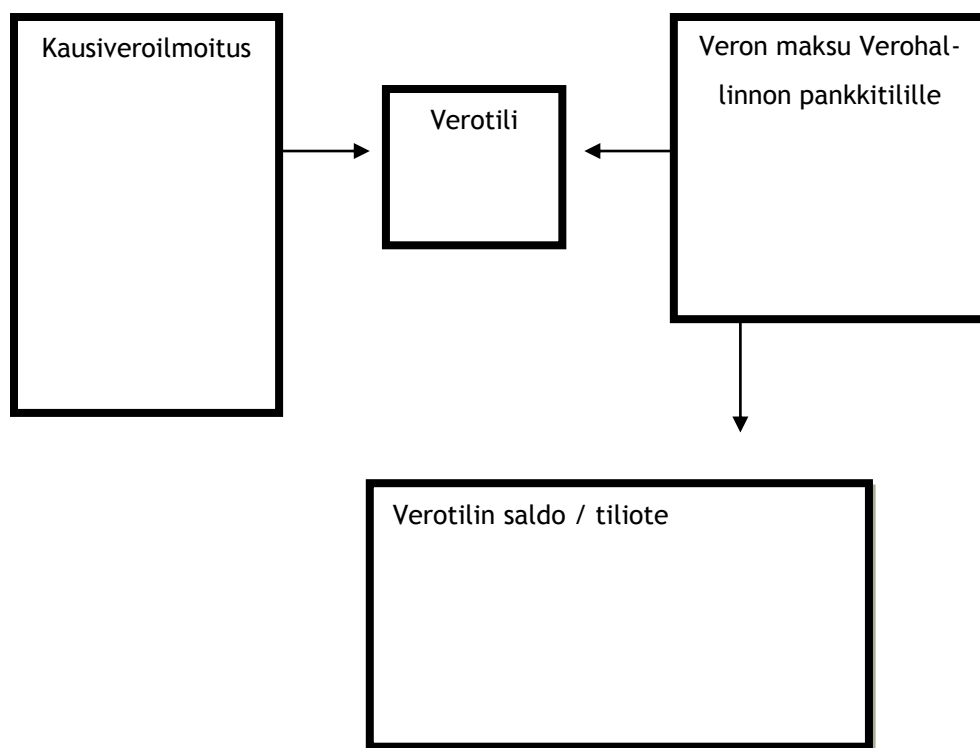
Sairausvakuutuksen määrä vuodelle 2010 on 2,23 prosenttia, mikä on kaikille työnantajille sama. Sosiaaliturvamaksu ilmoitetaan kausiveroilmoituksella sekä maksetaan yrityskohtaiselle

verotilille palkanmaksukuun seuraavan kuukauden 12. päivänä. (Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta 1§.)

4 Verotilijärjestelmä

Verotilijärjestelmä on ikään kuin koontitili, johon kootaan veronmaksajan kaikki oma-aloitteiset verot. Yleisimpiä veroja ovat arvonlisävero ja työnantajasuoritukset. Järjestelmän tarkoituksena on helpottaa oma-aloitteisten verojen ilmoittamista ja maksamista. Verotilijärjestelmää ylläpitää verohallinto, joka viranomaisen ominaisuudessa huolehtii verojen keräämisestä. Verotilijärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2010 alussa. Kaikki verotilin oma-aloitteiset verot ilmoitetaan verohallinnolle kausiveroilmoituksella. (Verotililaki 3§.)

Verotili on tarkoitettu kaikille, jotka ilmoittavat ja maksavat yllämainittuja oma-aloitteisia veroja. Verotilille maksetaan ja ilmoitetaan verot säännöllisesti joko kuukausittain, neljännesvuosittain tai kalenterivuosittain. (Verohallinto 2009a.)

Kuva 1: Verotilijärjestelmä
(Mattinen 2010, 7.)

4.1 Verotilijärjestelmän tausta

Vuonna 1999 Suomen Yrittäjät ry toimitti sosiaali- ja terveysministeriölle sekä valtiovarainministeriölle arvioitavaksi ehdotuksen yritysten maksu- ja ilmoitusjärjestelmien yksinkertaistamiseksi. Ehdotuksessa esitettiin oma-aloitteisten verojen yhdistämistä yhdeksi maksuksi, joka suoritettaisiin verohallinnolle yhtenä eräpäivänä, kuukauden 15. päivänä. Ministeriöt totesivat alustavan virkamieskatselun perusteella ja kuultuaan eri intressitahoja, että Suomen Yrittäjien ehdotus on syytä ottaa jatkotarkasteluun. Samalla ministeriö alkoi pohtia verotilijärjestelmän soveltuvuutta Suomeen. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 68.)

Yritysten maksu- ja ilmoitusjärjestelmien yksinkertaistamiseksi kauppa- ja teollisuusministeriö käynnisti hallitusohjelmassa olevan yrittäjyishankkeen vuoden 2000 alussa. Hankkeen ensisijaisena tavoitteena oli lisätä uusien yritysten määrää helpottamalla niiden perustamista. Yrittäjyishankkeen päämääränä oli karsia yrityksiin kohdistuvia hallinnollisia rasitteita, joista tärkeimpänä pidettiin työnantajavelvoitteiden yksinkertaistamista. Hallitusohjelmassa oli todettu, että pientyöantajan työnantajamaksujen ja verojen maksatusta helpotetaan. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 25.)

Valtiovarainministeriö valmisteli arvonlisäverovelvollisia koskevaa muutosta yhteistyössä verohallinnon kanssa. Muutoksen tavoitteena oli mahdollistaa arvonlisäverovelvollisen pienyrityksen siirtyminen vuosimenettelyyn. Vuosimenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, missä yritykset ilmoittavat ja maksavat verot kerran vuodessa. Pienyritykseksi luokiteltavan yrityksen liikevaihdon tulisi olla alle 180 000 mk eli noin 30 000 € vuodessa. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 25.)

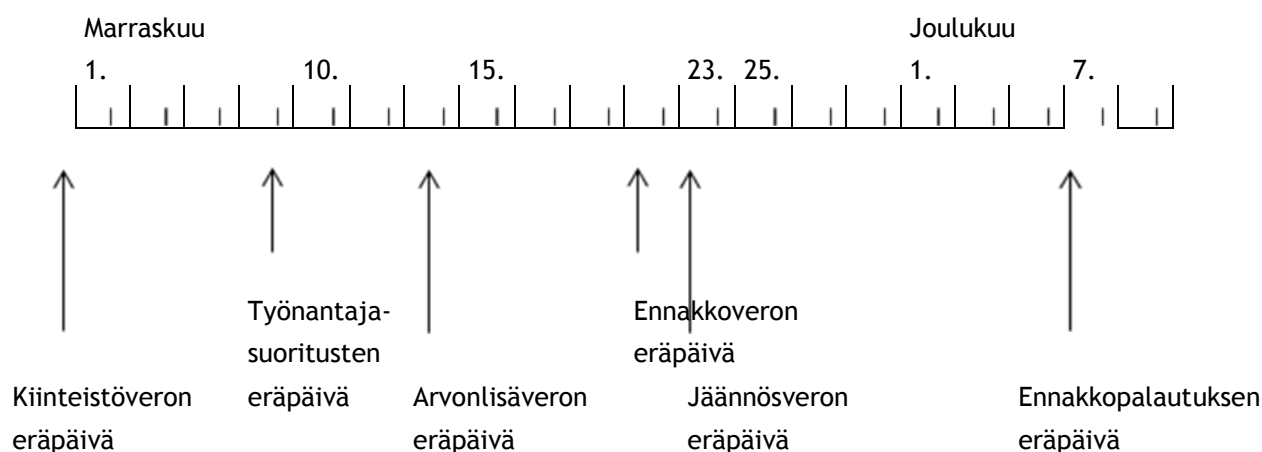
Tietojärjestelmien ja Internetin kehittymisen myötä verohallinnon palveluihin vaadittiin uudistusta. Postitse lähettävästä hitaasta, paperisesta valvontailmoituksesta haluttiin päästä eroon pyrkimyksenä kehittää reaaliaikaista palvelua Internetin välityksellä. Tehtyjen tutkimusten mukaan Internet-palveluita käyttivät isojen yritysten lisäksi pienet yritykset. Tämä mahdollisti ilman laajoja lainsäädännönmuutoksia kehittää Internetiin yhteispalveluja, jotka tulevat helpottamaan yritysten ilmoitus- ja maksuvelvollisuuksia. Sähköiseen asiointiin, palveluiden kehittämiseen ja tiedonkeruun vähentämiseen velvoitti valtioneuvoston periaatepäätös. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 27.)

4.1.1 Havaintoja Suomen verotusjärjestelmästä ennen verotilijärjestelmää

Suomen verotusjärjestelmää lähdettiin kehittämään verotilijärjestelmän suuntaan veronmaksajien, verohallinnon ja veronsaajien mielipiteiden perusteella. Kehitys lähti liikkeelle melko

pienistä yksittäisistä haitoiksi koetuista seikoista, joita seuraavassa kappaleessa on esitetty. (Sosiaali- ja terveysministeriön työmuistioita 2001, 80.)

Varsinkin pienet ja keskisuuret yritykset kokivat verojen ilmoittamisen ja maksamisen hallinnollisesti ja taloudellisesti raskaaksi useiden ilmoitus- ja maksutapahtumien vuoksi. Useista ilmoituksista aiheutuneet virheet heijastuivat verohallintoon aiheuttaen lisätyötä maksujen ja ilmoitusten vastaanotossa sekä oikaisuvaatimusten ja palautushakemusten käsittelyssä. Verohallinto koki, että pienyritysten neuvonta ja valvonta vei kohtuuttoman suuren työpanoksen. Tämän vuoksi pienyrityksille esitettiin mahdollisuutta harvennettuun maksu- ja ilmoitusmenettelyyn. Alapuolella on kuva, josta näkee yhteisöjen maksutapahtumien määrän. (Sosiaali- ja terveysministeriön työmuistioita 2001, 80.)

Kuva 2: Veronmaksutapahtumat ennen verotilijärjestelmää

Joissain tapauksissa yritykset kokivat verolajeittain maksamisen vaikeaksi maksun yhteydessä annettavien viestikenttään kirjoitettavien tietojen vuoksi. Tietojen ilmoittaminen kahteen kertaan, niin valvontailmoituksella kuin maksun yhteydessä viestikenttään, koettiin turhauttavaksi. Virheellisesti ilmoitetut tiedot työllistivät verohallintoa. Mikäli verovelvollinen oli ilmoittanut tiedot viestikenttään väärin, oli verohallinto pyrkinyt kohdistamaan maksun oikealle verolle tai joutunut palauttamaan rahat verovelvolliselle. Verohallinto tilittää verot eteenpäin veronsaajille esim. kunnalle tai kirkolle. Veronsaajien näkökulmasta voidaan edellä mainittua virheellistä ilmoitusmenettelyä pitää heikkoutena, sillä verolajien virheet voivat vaikuttaa verosaajatilityksiin eteenpäin esim. juuri kunnalle ja kirkolle. Mikäli vastaanotettua veroa ei pystytä ajallaan kohdistamaan oikealle verolle, ei veroa tilitetä ajallaan veronsaajalle. Verolajeittain maksaminen on kuitenkin antanut yritykselle mahdollisuuden valita, mihin veroon maksun kohdistaa. Veronsaajat ovat kokeneet verolajeittain maksamisen turvallisena ratkaisuna, sillä verot on vastaanotettu ja palautukset maksettu useina eräpäivinä ja erinä. Maksukenttään kirjoitettu tieto on helpottanut veronsaajia, sillä he ovat olleet tietoisempia verovelvollisten maksetuista ja maksamattomista veroista. Verovelvolliset kokivat verolajien

eri eräpäivät jossain määrin hankalaksi muistaa. Eri eräpäivät tosin ovat olleet perusteltuja yritysten maksuvalmiuden säilyttämisen kannalta. Useat maksupäivät kuitenkin aiheuttivat yrityksille jonkin verran lisäkustannuksia. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 80-84.)

Yritykset toivoivat, että voisivat käyttää negatiivisen arvonlisäveron muiden verojen suorittamiseksi. Tämä ei ole ollut mahdollista, koska verot on ilmoitettu ja maksettu verolajeittain. Yritykset ovat pystyneet hakemaan rahojen palautusta verohallinnosta, mutta ovat kokeneet tämän kestävän liian kauan. Verohallinto kokee, että lukuisat palautushakemukset ja oikaisuvaatimukset työllistävät verohallintoa liikaa. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 81.)

Yritykset haluaisivat olla paremmin perille verojensa kokonaistilanteesta. Verottaja on usein pyytänyt yrityksiltä veronmaksuun liittyviä selvityspyyntöjä, jotka eivät aina ole johtaneet verohallinnossa päätöksiin tai seuraamuksiin. Tämänlaisissa tilanteissa tilanne on jäänyt veronmaksajalle epäselväksi, miten maksu on verohallinnossa kohdennettu. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 80-81.)

4.1.2 Ruotsissa toteutunut verotilijärjestelmä

Ruotsissa verohallinto on ylläpitänyt veronmaksajakohtaista verotiliä vuodesta 1997. Verotilin käynnistämismuutoksella verotilille maksettiin kaikki oma-aloitteiset verot ja tuloveron ennakko-verot. Verotili koski Ruotsissa aluksi yrityksiä, mutta on myöhemmin laajennettu koskemaan eläkkeen- ja palkansaaajia. Verotilin kautta hoidetaan kaikki verojen maksut ja palautukset, oikaisujen ja jälkiverotuksen rahaliikenne. Ruotsissa verotiliä on kehitetty edelleen ja sen kautta kulkee elinkeino- ja työllistämistukia.

Verovelvollinen on oikeutettu antamaan vuosi-ilmoituksen ja maksamaan verovuoden aikana veroja ennakkokantona, mikäli liikevaihto on 200 000-1 000 000 kruunua (noin 23 000-118 000 euroa). Verovelvolliset, joiden liikevaihto ylittää 1 000 000 kruunua vuodessa, antavat ilmoituksen verohallinnolle kerran kuukaudessa. Edellä mainittu ilmoitus vastaa Suomessa uutta kausiveroilmoitusta. Verojen ilmoittamisen ja maksamisen eräpäivä on kunkin kuukauden 12. päivä. Yli 40 miljoonan kruunun liikevaihtoa pyörittävät verovelvolliset voivat maksaa verot kahdessa erässä. Edellisen kuukauden työnantajasuoritukset kuukauden 12. päivänä ja edellisen kuukauden arvonlisäveron kuukauden 26. päivänä. Yritykset ovat oikeutettuja myös antamaan ilmoituksen työnantajasuorituksista ja arvonlisäverosta verohallinnolle kuukauden 26. päivänä. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 68-69.)

Kuukausittainen ilmoitus tulee toimittaa verohallintoon postitse. Mikäli ilmoituksen jättää vasta eräpäivän jälkeen, seuraa 1000 kruunun (noin 120 euron) viivästymismaksu. Mikäli maksua ei maksa tai lähetä ilmoitusta verohallinnolle kehotuksen jälkeen, yritystä verotetaan arviomailla. Kohtelu on sama, mikäli yritys on maksanut, mutta ei antanut ilmoitusta. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 69.)

4.2 Verotilijärjestelmän tavoitteet Suomessa

Verotilijärjestelmän tavoitteet on asetettu yritysten, verohallinnon ja veronsaajien havaitsemien ongelmien perusteella. Uuden verotilijärjestelmän tavoitteena on vähentää yritysten maksutapahtumien määrää siirtymällä yhteen yleiseen eräpäivään. Tavoitteena on myös vähentää yritysten ilmoitustapahtumien määrää, sillä uusi kausiveroilmoitus mahdollistaa kaikkien oma-aloitteisten verojen ilmoittamisen yhdellä lomakkeella. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 84.)

Yritysten ja verohallinnon välistä rahaliikennettä pyritään minimoimaan. Jotta rahaliikennettä voidaan vähentää, tulee verojen oikaisemisen olla nykyistä joustavampaa. Veronmaksajalle palautuvia rahoja verohallinnosta tulisi pystyä käyttämään nykyistä joustavammin muiden verojen suoritukseksi. Verotilitykset tulisi myös saada oikeamääräisiksi ja aikaisiksi. (Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmämuistioita 2001, 85.)

Uuden verotilijärjestelmän myötä pienten yritysten siirtyminen neljännesvuosittain tai kerta vuosittain ilmoittamiseen ja maksamiseen (käsitelty tarkemmin kohdassa 4.4) vähentäisi yritysten hallinnollista taakkaa, sillä oma-aloitteiset verot tulisi ilmoittaa ja maksaa vain yhden tai neljä kertaa vuodessa entisen 12 kerran sijaan. (Suomen Yrittäjät 2009.)

Verohallinnon tavoitteena oli luoda järjestelmä sellaiseksi, että verovelvollisten oikeus- ja tietoturva säilyisi. Jotta verovelvollisten oikeusturva säilyisi, on järjestelmän oltava helppo-käyttöinen. Verovelvollisten tietoturvan takaa taas järjestelmän vahva tunnustautuminen, esimerkiksi Katso-tunniste. (Suomen Yrittäjät 2009.)

Järjestelmää luotaessa otettiin huomioon myös se, että järjestelmä ei rohkaisisi verovelvollista jättämään oikaisematta virheellisesti ilmoitettua veroa. Verohallinnolle on ollut ongelma verovelvollisten myöhässä toimittamat valvontailmoitukset. Verohallinto on pyrkinyt kehittämään verotilijärjestelmää siten, että se saisi tiedon verovelvollisten veroista ajoissa. Tämän vuoksi kausiveroilmoituksen myöhästymisestä on määrätty korkea myöhästymismaksu (20 % vuotuista korkoa jokaiselle myöhässä ilmoitetulle verolle erikseen laskettuna). Myöhästymismaksun etuna pidetään sitä, että myöhästymismaksun määrän voi laskea kaavamaisesti, tällöin verovelvollinen voi itse laskea myöhästymismaksun suuruuden. (Suomen Yrittäjät 2009.)

4.3 Verotilijärjestelmän haasteet

Verotilijärjestelmän yleinen eräpäivä (kunkin kuukauden 12. päivä) on määritelty siltä pohjalta, kun verohallinnon itse tarvitsee tilittää kerättyjä veroja edelleen veronsaajille (esim. kunta, kirkko, valtio). Uudessa eräpäivässä on haasteellista säilyttää verovelvollisten maksuvalmius, sillä arvonlisäveron eräpäivä aikaistui kolmella päivällä, toisin työnantajasuoritusten eräpäivä myöhästyi kahdella päivällä ensimmäisessä vaiheessa 2010. Verotilijärjestelmän toisessa vaiheessa aikaisintaan vuonna 2012 verotiliin tullaan liittämään myös ennakkovero. Ennakkoveron nykyinen eräpäivä on kuukauden 23. päivä, verotilijärjestelmässä ennakkoveron eräpäivä aikaistuisi siten yhdellätoista päivällä. (Suomen Yrittäjät 2009.)

Yrityksen maksuvalmiutta uudessa verotilijärjestelmässä voi heikentää myös yhteiseen eu-rooppalaiseen maksualueeseen, SEPAan, siirtyminen vuoden 2011 alussa. Tällöin ei tieto maksun maksamisen päivämäärästä enää välity maksunsaajalle. Ainoastaan tieto maksun saapumispäivästä näkyy maksunsaajalle. Tämä voi tarkoittaa oma-aloitteisten verojen osalta sitä, että maksut tulee maksaa muutama päivä ennen eräpäivää, jotta välttyy viivästyskoroilta. Tämä tarkoittaa lähinnä niitä maksuja, joissa yritys maksaa eri pankista, mitä verohallinto käyttää. (Suomen yrittäjät 2010.)

4.4 Verotilijärjestelmän käyttöönotto ja ohjeistus

Vuoden 2010 alussa tuli voimaan uusi verotililaki 7.8.2009/604, johon verotilijärjestelmä perustuu. Verotililaissa säädetään soveltamisalaan liittyvien verojen ilmoittamista, maksamista palauttamista sekä perimistä. Verotilijärjestelmään siirrytään vaiheittain, ensimmäisessä vaiheessa tammikuusta 2010 lähtien menettelyyn kuuluvat lähes kaikki oma-aloitteiset verot. Seuraavassa vaiheessa aikaisintaan vuonna 2012, järjestelmään sisällytetään esimerkiksi tuloveron jäännösvero, ennakkovero, ennakon täydennysmaksu, kiinteistövero, perintö- ja lahja-vero sekä metsänhoitomaksu. (Mattinen 2010, 8-9.)

Verottaja ohjeisti verovelvollisia verotilijärjestelmästä postitse vuodenvaihteessa (2009-2010) lähettämänsä tietopaketin myötä. Tietopaketti sisälsi maksuohjeen, kausiveroilmoituksen täyttööppaan, verotilioppaan sekä ohjeita siirtymäkaudelle. Tietopaketin tarkoituksena oli antaa verovelvolliselle kuva verotilijärjestelmästä sekä ohjeistaa verojen ilmoittamista ja maksamista. (Verohallinto 2009a.)

Verotoimistot järjestivät syksyn aikana 2009 eri paikkakunnilla maksuttomia verotilikoulutuksia tilitoimistoille ja yrittäjille. Koulutukseen osallistuvien tuli hankkia tarvittava koulutusmateriaali verottajan Internet-sivuilta Vero.fi. Verotilikoulutuksen kesto oli noin kolme tuntia ja ohjelma jaettiin kolmeen osaan. (Verohallinto 2009b.)

- oma-aloitteisten verojen ilmoittaminen, maksaminen ja palauttaminen
- pienten yritysten pidennetyt ilmoitus- ja maksukaudet
- verotilin tiliote, Katso-tunniste ja Verotili-palvelu

4.5 Kausiveroilmoitus

Kausiveroilmoitus (Liite 1) korvaa aikaisemmin käytetyn valvontailmoituksen (valvontailmoituksen ja kausiveroilmoituksen eroista lisää kappaleessa 6). Kausiveroilmoituksen myötä kaikkien oma-aloitteisten verojen ilmoitus tapahtuu yhdellä ja samalla lomakkeella. Tämä vaikuttaa satunnaisiin työnantajiin, sillä satunnaisen työnantajan ei ennen ole tarvinnut tehdä erillistä ilmoitusta maksettavista veroista, koska maksettavat verot on ilmoitettu maksun yhteydessä viestikenttään. Tästä syystä myös satunnaisen työnantajan on täytettävä kausiveroilmoitus. (Mattinen 2010, 10.)

Kausiveroilmoitus tulee antaa verohallinnolle allekirjoitetussa muodossa joko sähköisesti tai paperisena versiona. Paperiversiossa allekirjoitukseksi käy työnantajan allekirjoitus, sähköisessä muodossa toimitettuihin kausiveroilmoituksiin allekirjoituksena käyvät verohallinnon hyväksymät tunnistusmenetelmät. Tunnistusmenetelmä on esimerkiksi Katso-tunniste, jonka saa verottajalta. Sähköisen kausiveroilmoituksen voi jättää verohallinnolle käyttämällä jotakin seuraavista palvelusta: Verotili-palvelua, Tyvi-palvelua, Palkka.fi - palvelua tai Ilmoitin.fi-palvelua. (Verotililaki 7§.)

Kausiveroilmoituksen tulee olla verohallinnossa sähköisessä muodossa kuukauden 12. päivänä ja paperiversiona kuukauden 7. päivänä. Mikäli kausiveroilmoituksen lähettää sähköisesti, se lähetetään viimeistään kuukauden 12. päivä. Paperiversio tulee olla postissa hyvissä ajoin, jotta kausiveroilmoitus on perillä verohallinnossa viimeistään kuukauden 7. päivä. Mikäli eräpäivä osuu lauantaille tai sunnuntaille, täytyy ilmoituksen olla perillä verohallinnossa seuraavana arkipäivänä. (Verotililaki 8§.)

Verohallinto määrää myöhässä saapuneille kausiveroilmoituksille myöhästymismaksua. Myöhästymismaksun määrä on 20 prosenttia vuotuista korkoa kullekin myöhässä ilmoitetulle verolle. Myöhästymismaksu lasketaan määräpäivän seuraavasta päivästä saapumispäivään. Myöhästymismaksun vähimmäismäärä on viisi euroa ja enimmäismäärä 15 000 euroa jokaista veroa kohden. Myöhästymismaksu ei ole vähennettävissä tuloverotuksessa. (Verotililaki 10§.)

Mikäli ilmoittaja huomaa tehneensä virheen kausiveroilmoitukseen, tulee hänen viipymättä korjata virhe lisäilmoituksella. Kausiveroilmoitusta ei siis tehdä uudestaan, ainoastaan lisäilmoitus, jossa ilmoitetaan muutosten määrä. (Verotililaki 7§.)

Mikäli yrityksellä on kuukaudessa enemmän arvonlisäverollisia ostoja kuin myyntejä, on yrityksen arvonlisävero negatiivinen. Verovelvollinen voi huomioida negatiivisen arvonlisäveron maksaessaan esimerkiksi työnantajasuorituksia. Käyttämättä jäänyt negatiivinen arvonlisävero merkitään hyvityksenä verotilille, sekä palautetaan siltä osin, kun sitä ei ole käytetty muiden veloitteiden suorituksiksi. Verohallinto valvoo kausiveroilmoituksia ja vaadittaessa pyytää lisäselvityksen verovelvolliselta palautettavaan arvonlisäveroon. (Verotililaki 27§, 28§.)

EU-maasta ostettuihin palveluihin sovelletaan jatkossa käännettyä verovelvollisuutta, joka tarkoittaa sitä, että ostettu palvelu laskutetaan ilman arvonlisäveroa, josta ostaja tilittää arvonlisäveron. Vastaavasti, mikäli yritys myy palvelua toiseen EU-maahan, lähettää yritys laskun ilman arvonlisäveroa. (Mattinen 2010, 16-17.)

4.6 Pidennetyt ilmoitus- ja maksuajanjaksot

Yritykset ovat uuden verotilijärjestelmän myötä oikeutettuja pidennettyyn ilmoitus- ja maksuajanjaksoon, mikäli ne täyttävät kirjanpitolain asettamat vaatimukset, jotka liittyvät yrityksen liikevaihtoon. Ennen verotilijärjestelmää kaikkien yritysten tuli ilmoittaa ja maksaa kaikki oma-aloitteiset verot jokaisena kalenterikuukautena. Pidennetyllä ilmoitus- ja maksuajanjaksolla tarkoitetaan sitä, että yritys ilmoittaa ja maksaa verot joko neljänneskalenterivuosittain tai kalenterivuosittain. Pidennettyä menettelyä voidaan soveltaa arvonlisäveroon, työnantajasuorituksiin sekä lähdeveroihin. Menettelyä ei siis voi hyödyntää vakuutusmaksu- roon tai arpajaisveroon. Yrityksen on oltava rekisteröitynyt joko säännölliseksi työnantajaksi tai arvonlisäverovelvolliseksi.

Mikäli yrityksen liikevaihto on enintään 50 000 euroa vuodessa, voi yritys ilmoittaa ja maksaa verot kolmen kuukauden jaksoissa. Pidennettyä ajanjaksoa sovelletaan kaikkiin verotilille maksettaviin veroihin. Yrityksen liikevaihdon ollessa alle 25 000 euroa, voi yritys halutessaan ilmoittaa ja maksaa arvonlisäveron kerran vuodessa. Mikäli yritys kuuluu ryhmään, jossa verot ilmoitetaan ja maksetaan kerran vuodessa, ei menettelyä voida soveltaa kuin arvonlisäveroon, joten esimerkiksi työnantajasuoritukset on ilmoitettava ja maksettava kolmen kuukauden jaksoissa. Alkutuottajat sekä kuvataiteilijat ovat oikeutettuja kalenterivuoden pituiseen menettelyyn arvonlisäveron osalta ilman liikevaihtorajoituksia. Vuosimenettelyä soveltavat antavat kausi-ilmoituksen viimeistään 28. helmikuuta. (arvonlisäverolaki 79c§.)

4.7 Verotilille maksaminen

Verotilille maksetaan kaikki oma-aloitteiset verot yleisenä eräpäivänä, joka on kunkin kuukauden 12. päivä. Mikäli 12. päivä ei ole pankkipäivä, siirtyy verojen maksu seuraavaan pank-

kipäivään. Ennen verotilijärjestelmää arvonlisäveron maksupäivä oli kunkin kuukauden 15. päivä ja työnantajamaksut tuli suorittaa verohallinnolle kunkin kuukauden 10. päivä.

Uudessa järjestelmässä verovelvollinen voi halutessaan maksaa veron etukäteen, tällöin suoritukseksi maksetaan hyvityskorkoa, ennen järjestelmää tämänlaista korkoa ei maksettu. Vero katsotaan suoritetuksi sinä päivänä, kun veronmaksajan tililtä on tehty suoritus. Veroja maksaessa jokaisella verovelvollisella on oma yksilöity viitenumero, jonka avulla verohallinto ohjaa maksun oikean verovelvollisen verotilille. Verovelvollinen on saanut oman viitenumeronsa verotilin rekisteröinnin yhteydessä. (Verotililaki 11§.)

4.8 Verotilin täsmäyttäminen ja verotiliote

Verohallinto täsmäyttää niiden verovelvollisten verotilin kerran kuukaudessa, jotka ilmoittavat veronsa kuukausittain. Aikaisemmin tämänlaista järjestelmää ei ollut. Täsmäyttäminen tapahtuu viimeistään kahdeksan päivän kuluessa yleisen eräpäivän jälkeen, eli noin kuukauden 20. päivä. Täsmäyttämisen avulla verotilin saldo vahvistetaan kuukausittain, jonka jälkeen verovelvolliselle lähetetään verotilin tapahtumista verotiliote. Verotiliotteelle merkitään tiedot esimerkiksi tiliotejakson tapahtumista, tilin saldosta tilijakson lopussa, käyttämästä jääneistä hyvityksistä, suorittamatta jääneistä velvoitteista, huomautus maksamattomasta saldosta sekä ilmoitus perittäväksi siirrettävistä veroista.

Mikäli verotilillä on negatiivinen saldo, annetaan siitä huomautus verotiliotteella. Erillistä maksumuistutusta ei lähetetä. Verovelvollinen näkee verotiliotteelta negatiivisen saldon määrän sekä yleiseen eräpäivään asti lasketun viivästyskoron määrän. Tarkemmin viivästyskoron määrän voi käydä laskemassa Verotili-palvelusta löytyvän laskurin avulla. Mikäli verotilillä on positiivinen saldo, maksaa verohallinto hyvityskorkoa koko summalle. Erheestä tai aiheetta suoritettu maksu käytetään tulevien verojen maksamiseen, asiakas voi kuitenkin pyytää verohallintoa palauttamaan rahat tililleen. Verotiliote on luettavissa sähköisesti Verotilipalvelussa viimeistään kohdekuukauden 22. päivänä. Verotiliote säilyy järjestelmässä kolmen vuoden ajan. (Verotililaki 4§.)

4.9 Verotilin korot

4.9.1 Hyvityskorko

Hyvityskorkoa maksetaan kaikille maksuille ja veronpalautuksille, joita ei ole käytetty verojen suoritukseksi. Tätä ominaisuutta ei ole vanhassa järjestelmässä. Hyvityskorkoa aletaan maksaa määritetyn arvopäivän jälkeisestä päivästä. Mikäli kohdekuukaudella on negatiivista ve-

roa, aletaan hyvityskorkoa maksaa seuraavan kuukauden yleisestä eräpäivästä lähtien. Mikäli negatiivinen vero käytetään muiden verojen kattamiseen, ei korkoa makseta.

Hyvityskoron määrä on korkolain mukainen, viivästyskoron viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä. Hyvityskoron määrä on vähintään puoli prosenttia. Suomen Pankki tarkastaa viitekoron puolivuositain. (Verotililaki 31§.)

4.9.2 Viivästyskorko

Verotilin saldon ollessa negatiivinen kaikille suorittamatta jääneille veroille lasketaan viivästyskorkoa. Ennen verotilijärjestelmää myöhässä maksetulle verolle laskettiin veronlisäys 11,5 % sekä veronkorotus. Verohallinto määrää viivästyskorkoa kaikille maksamattomille veroille, jotka verovelvollinen on ilmoittanut tai joita verovelvollisen olisi pitänyt ilmoittaa.

Viivästyskorkoa aletaan laskea eräpäivää seuraavasta päivästä alkaen ja sitä lasketaan aina veron suorittamispäivään saakka. Viivästyskoron määrä on korkolain mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä. (Verotililaki 32§.)

4.10 Verotilin vaikutus kirjanpitoon

Verotilijärjestelmään siirtyminen tiukentaa kirjanpidon aikataulua etenkin, jos verovelvollinen lähettää kuukausittain annettavan kausiveroilmoituksen paperiversiona. Postitse lähetetävän ilmoituksen on oltava verohallinnossa kuukauden 7. päivänä. Tällöin maksettavien verojen määrän laskeminen on aloitettava aikaisemmin kuin ennen, eli myös kirjanpitoaineisto on kasattava ja toimitettava kirjanpitäjälle entistä aikaisemmin. Arvonlisäverosaatavaa ei enää siirretä seuraavien kuukausien vähennettäväksi, eikä erillisiä palautushakemuksia tehdä, sillä negatiivinen arvonlisävero voidaan vähentää työnantajasuorituksista.

Tilinpäätöshetkellä tilikauden viimeisen kuukauden arvonlisävero sekä työnantajasuoritukset ilmoitetaan kuitenkin erillisinä, sillä negatiivinen arvonlisävero voidaan vähentää vasta seuraavan tilikauden aikana. (Mattinen 2010, 38.)

5 Verotilijärjestelmä verrattuna entiseen verojärjestelmään

Ennen vuotta 2010 yrityksen maksettava arvonlisävero ja työnantajasuoritukset ilmoitettiin valvontailmoituksella. Vuoden 2010 alusta lähtien kyseiset ilmoitukset tehdään kausiveroilmoituksella. Valvontailmoitus eroaa kausiveroilmoituksesta siten, että kausiveroilmoituksella voi ilmoittaa kaikki oma-aloitteiset verot, valvontailmoituksella pystyi ilmoittamaan ainoastaan arvonlisäveron ja työnantajasuoritukset. Valvontailmoitus tuli jättää verovirastoon viimeistään kuukauden 15. päivä. Valvontailmoituksen pystyi jättämään verottajalle joko Inter-

netissä Tyvi-palvelussa tai paperiversiona postitse suoraan verohallinnolle. Uuden järjestelmän myötä kausiveroilmoituksen tulee olla verohallinnossa sähköisessä muodossa kuukauden 12. päivänä ja paperisena versiona kuukauden 7. päivänä. (Verohallinto 2008.)

Arvonlisäveron maksupäivä ennen vuotta 2010 oli kuukauden 15. päivä ja työnantajasuoritusten 5 päivää aikaisemmin, eli kuukauden 10. päivä. Vero maksettiin sen alueen veronkantoyksikölle, missä verovelvollisen kotikunta sijaitsi. Arvonlisävero ja työnantajasuoritukset tuli maksaa erillisillä suorituksilla, jolloin maksun viestikenttään kirjoitettiin veron laji numerona, ajankohta sekä veron määrä esimerkiksi 21=011111-9 30=1009 71=530,25 (21 on yrityksen y-tunnus, 30 on maksun kuukausi, 71 on arvonlisävero). Uuden verotilin myötä kaikki oma-aloitteiset verot maksetaan verohallinnon tilille yksilöidyllä viitenumerolla kuukauden 12. päivänä. (Verohallinto 2008.)

Mikäli valvontailmoituksella oli ilmoitettu arvonlisäveroa tai työnantajasuorituksia liian vähän, tuli verottajalle lähettää uusi korjattu valvontailmoitus. Tällöin uusi valvontailmoitus mitätöi aikaisemman lähetetyn valvontailmoituksen. Uuden valvontailmoituksen pystyi täyttämään virhetilanteissa verottajan Internet-pohjaisessa Tyvi-palvelussa tai paperisena versiona. Mikäli valvontailmoituksella oli ilmoittanut liikaa veroa, pystyi sen korjaamaan seuraavan kuukauden valvontailmoituksella. Mikäli nykyisessä verotilijärjestelmässä ilmoittaa liian vähän veroa kausiveroilmoituksella, tulee verohallinnolle lähettää lisäilmoitus ainoastaan muutosten määrästä, uusi ilmoitus ei siis korvaa aikaisemmin lähetettyä kausiveroilmoitusta. Mikäli veroa ilmoittaa liikaa kausiveroilmoituksella, voi sen korjata seuraavan kuukauden kausiveroilmoituksella. (Verohallinto 2008.)

Veroja ei pystynyt ennen vuotta 2010 kuittaamaan keskenään. Mikäli valvontailmoituksella oli negatiivista arvonlisäveroa, ei sillä pystynyt kuittaamaan ennakonpidätyksiä, sosiaaliturvamaksuja tai lähdeveroa. Negatiivinen arvonlisävero vyörytettiin seuraavan kuukauden arvonlisäveroon. Mikäli seuraavana kuukautena oli maksettavaa arvonlisäveroa, pystyi edellisen kuukauden negatiivisen arvonlisäveron vähentämään siitä. Uusi verotili mahdollistaa verojen kuittamisen keskenään. Mikäli yrityksellä on negatiivista arvonlisäveroa, voi yritys kuitata sillä esimerkiksi työnantajasuorituksia tai muita oma-aloitteisia veroja. (Verohallinto 2008.)

Mikäli yritys maksoi veroja verohallinnolle myöhässä, määrättiin verolle veronlisäystä ja veronkorotusta. Veronlisäys laskettiin jokaiselle verolle erikseen. Vuosina 2008-2009 veronlisäyksen korkoprosentti oli 11,5 %. Veronkorotus tuli maksaa oma-aloitteisesti. Veronkorotus voitiin määrätä myös ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi (valvontailmoitus myöhässä tai kokonaan toimittamatta). Uudessa verotilijärjestelmässä kausiveroilmoituksen myöhässä lähettämisestä seuraa yritykselle 20 % vuotuinen korko jokaiselle verolle erikseen laskettuna. Maksun myöhästyessä joutuu yritys maksamaan korkoa lainmukaisen vuosikoron (vuonna 2010 8 %) lisättynä 7 prosentilla jokaiselle verolle erikseen laskettuna. (Verohallinto 2008.)

	Verotili ennen vuotta 2010	Verotili 2010 alkaen
Ilmoittaminen		
Työnantajasuoritukset, Arvonlisävero	Valvontailmoitus, lähetys sähköisesti/paperiversiona viimeistään kuukauden 15. päivä	Kausiveroilmoitus, kuukauden 12.päivä sähköisesti, paperisena perillä viim. 7.päivä. Myös muut oma-aloitteiset verot.
Korjaaminen		
Valvontailmoitus/ Kausiveroilmoitus	Uusi aikaisemman ilmoituksen korvaava ilmoitus	Korjaus niiltä osin, kun verot ilmoitettu väärin. Ilmoitus ei korvaa vanhaa ilmoitusta, vaan täydentää sitä.*)
Maksaminen		
Työnantajasuoritukset	Kuukauden 10.päivä	Kuukauden 12. päivä
Arvonlisävero	Kuukauden 15.päivä	Kuukauden 12. päivä
Maksutapa	Viestikenttään eriteltynä alv ja työnantajasuoritukset erikseen	Veronmaksajakohtainen viitenumero joka ohjaa maksun verotilille
Verojen kuittaaminen		
Negatiivinen arvonlisävero	Ei pystytty kuittaamaan keskenään, vyörytysmenetely	Pystytään käyttämään muiden verojen suoritteeksi
Myöhästymismaksu		
Maksaminen	Jokaiselle verolle erikseen veronlisäys 11,5% + veronkorotus	Jokaiselle verolle erikseen korkolain mukainen viivästyskorko + 7 %
Ilmoittaminen	Veronkorotus	20 % vuotuista korkoa kullekin verolle. Vähimmäismäärä 5 euroa enimmäismäärä 15 000 euroa.

*) korjaus negatiivisen veron osalta. Mikäli veroa ilmoittaa liikaa kausiveroilmoituksella, voi sen korjata seuraavan kuukauden kausiveroilmoituksella

Taulukko 1: Vertailua verotuksessa ennen vuotta 2010 ja vuodesta 2010 alkaen

6 Tutkittavat yritykset

Tutkimusta varten tutkittiin pienyrityksiä, Meriittimedia Oy:tä ja PR-isännöinti Oy:tä, sekä pääkaupunkiseudulla toimivia tilitoimistoja. Meriittimedia Oy on järvenpäläinen vuonna 1993 perustettu mainosalan yritys. Meriittimedian omistaa kokonaisuudessaan Merja Salovaara, joka työskentelee yrityksessä yksin. Meriittimedia on pienyritys, jonka liikevaihto on yli 50 000 euroa vuodessa. Yritysmuodoltaan yritys on osakeyhtiö. Merja Salovaara hoitaa itse kaikki yrityksen verotiliin liittyvät asiat. Meriittimedia Oy tekee alihankkijana töitä myynti- ja mainosalan yrityksille. (Salovaara 2010.)

PR-isännöinti Oy on Tuusulan Hyrylässä toimiva isännöintitoimisto, joka on perustettu vuonna 1990. Yritys isännöi noin kolmeakymmentä taloyhtiötä pääkaupunkiseudulla. PR-isännöinti Oy työllistää kaksi henkilöä kokopäiväisesti. Yrityksen liikevaihto oli vuonna 2009 115 000 euroa. Yrityksen toimitusjohtajana toimii Paula Soudunsaari ja talouspuolesta vastaa yrityksen hallituksen varajäsen Stina-Lotta Holttinen, jota haastattelin. (Holttinen 2010.)

Sähköinen kysely lähetettiin 108 tilitoimistolle. 29 tilitoimistoa vastasi kyselyyn. Vastanneet tilitoimistot ovat pääsääntöisesti pääkaupunkiseudulla toimivia yrityksiä. Kyselyyn osallistuneet tilitoimistot työllistävät keskimäärin 2,5 työntekijää ja liikevaihto vuonna 2009 oli keskimäärin 160 000€.

7 Tutkimus

7.1 Verottajan ohjeistus ja verotilijärjestelmän käyttöönotto

Verottaja lähetti verovelvollisille tiedotteen ja ohjeen verotilijärjestelmästä vuodenvaihteessa 2009-2010. Postitus toimitettiin noin 321 000 yritykselle. Verotilijärjestelmän uudistus aiheutti hämmennystä monessa yrityksessä ja verovelvolliset ottivat yhteyttä verottajan verotilineuvontaan joulukuussa 2009. Yhteydenottoja oli noin 700 kertaa viikossa. Tiedusteluiden määrä verotilineuvontaan lisääntyi tammikuussa 2010, jolloin tuli 1500 yhteydenottoa viikossa. Tämä kertoo joko siitä, että monilta verovelvollisilta on jäänyt lukematta verottajan lähettämä tietopaketti verotilijärjestelmään liittyen tai siitä, että tietopaketti oli liian vaikeatajuinen. (Mykkänen P. 2010.)

Verottaja tarjosi verotilijärjestelmää koskevia maksuttomia kursseja kaikille verovelvollisille. Tutkimukseen vastanneista vähän yli puolet kävi verottajan tarjoamilla kursseilla, loput tutustuivat verotilijärjestelmään verottajan lähettämän tietopaketin myötä. Tilitoimistot käyttivät verottajan tarjoamia kursseja valvutuneemmin kuin pienyrittäjät. Kyselyyn vastanneista 29 tilitoimistoista seitsemäntoista tilitoimistoa kävi verottajan tarjoamilla kursseilla. Pienyrittäjistä toinen - PR-isännöinti - kävi tilinpäätäjän tietoisuuden nimisellä kurssilla, jossa käytiin ajankohdasta johtuen (syksy 2009), muiden asioiden lisäksi, verotilijärjestelmää läpi. (Holttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Kursseilla käyneet kokivat kurssit välttämättömiksi, muuten olisi ollut hankala saada tietoa ja pysyä ajan tasalla verotilijärjestelmästä. Verottajan tarjoamille kursseille ei kuitenkaan kaikki halukkaat päässyt. Aikapulan vuoksi osa joutui jättämään kurssit väliin, osa ei mahtunut verottajan täyteen varatuille kursseille ja osa ei tiennyt verottajan edes tarjoavan kursseja. (Holttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Vähän yli puolet kursseilla käyneistä koki niistä olleen hyötyä. Kurssit koettiin sopivan mittaisiksi - puolenpäivän mittainen kurssi on hyvän pituinen, silloin päivästä jää aikaa vielä töillekin. Kurssi oli hyvin suunniteltu, eteni johdonmukaisesti ja opetus kulki sopivaa vauhtia. Ne, jotka eivät kokeneet kursseista niin suurta hyötyä, perustelivat asiaa kurssien ajankohdalla. Kurssien koettiin olleen liian paljon aikaisemmin kuin itse verotilijärjestelmän käyttöönoton. Kursseilla opittua ei päässyt heti soveltamaan käytäntöön ja tämän vuoksi osa kursseilla opituista asioista unohtui. Tutkimukseen vastanneet kuitenkin kokivat, että verottajalta saadaan tyydyttävällä tasolla lisäohjeistusta koskien verotilijärjestelmää, mikäli sitä tarvitaan. (Holtinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Verottaja vaatii verotilijärjestelmään kirjautuessa vahvaa tunnustautumista, jotta verovelvollisten tietoturva säilyy. Tutkimukseen osallistuneilla verovelvollisilla oli aluksi hankaluuksia saada vahvaan tunnustautumiseen tarvittavat tunnukset, esimerkiksi Katso-tunnisteet. Koettiin, että verottajaan oli välttämätöntä olla yhteydessä, jotta tarvittavat tunnukset saatiin. Tutkimukseen vastanneet tilitoimistot kokivat vaikeaksi saada asiakkaiden valtuutukset verotilijärjestelmää varten, jotta pääsivät ilmoittamaan verotilijärjestelmään asiakkaidensa verot.

Verottaja kertoo uutisessaan 29.1.2010 ”Katso-tunnisteiden myöntäminen ja asiakaspalvelu ovat ruuhkautuneet”. Ruuhkautumisen vuoksi verottaja ei ole pystynyt käsittelemään sähköisen asiainnin valtakirjoja normaalissa muutaman päivän käsittelyajassa. Ongelmia ilmeni myös Katso-palvelun käytössä. Uutisessa verottaja kehottaa asiakkaita, jotka eivät vielä ole saaneet Katso-tunnisteita odottamaan rauhassa. Verottaja ilmoittaa suhtautuvansa joustavasti, mikäli kausiveroilmoitus myöhästyy helmikuussa 2010 Katso-tunnisteiden käsittelyruuhkien takia. (Verohallinto 2010e.)

Verottajan lehdistötiedotteessa 8.1.2010 ”Verotili on otettu käyttöön jopa liian innokkaasti: Yritykset ovat ilmoittaneet ja maksaneet vuoden 2009 veroja verotilille” verottaja ilmoittaa, että uuden käytännön mukaisia ilmoituksia ja maksuja on käytetty ennenaikaisesti. Vuoden 2009 veroja on ilmoitettu ja maksettu verotilille. Tästä aiheutui turhia selvityspyyntöjä ja aiheettomia arvioveroituksia. Mikäli vuoden 2009 veroja on ilmoittanut ja maksanut verotilille, kehottaa verottaja ottamaan yhteyttä. Verottaja muistuttaa että vuoden 2009 marraskuun ja joulukuun arvonlisävero sekä työnantajasuoritukset on ilmoitettava vanhan tavan mukaisesti valvontailmoituksella sekä maksettava vuoden 2009 maksuohjeiden mukaisesti. Vuoden 2010 tammikuun arvonlisävero ja työnantajasuoritukset tulee ilmoittaa kausiveroilmoituksella ja maksaa verotilille. (Verohallinto 2010l.)

7.2 Verotilille ilmoittaminen

7.2.1 Kausiveroilmoitus

Verotilijärjestelmä pyrki helpottamaan oma-aloitteisten verojen ilmoittamista, sillä kaikki oma-aloitteiset verot ilmoitetaan yhdellä ja samalla kausiveroilmoituksella (verotilijärjestelmän tavoitteista enemmän tämän työn kappaleessa 4). Tutkimukseen osallistuneet kokivat kausiveroilmoituksen selkeäksi, paljolti samankaltaiseksi kuin aikaisemmin käytetyn valvontailmoituksen. Virheiden korjaaminen kausiveroilmoituksella koettiin hankalana. Vaikeutta tähän tuo myös se, että negatiivinen vero korjataan heti ja positiivinen vero seuraavan ilmoituksen yhteydessä. Lisäksi tilitoimistot kokivat, että virheellistä tietoa on hankalaa korjata, sillä virheellisesti täytettyä ilmoitusta ei näe samanaikaisesti, kun täyttää uutta niin sanottua lisäilmoitusta virheiden osalta. (Holtttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Verottajalla oli ongelmia saada tiedot yritysten tilitettävistä veroista ennen verotilijärjestelmää 2010. Ilmoitukset tulivat pääsääntöisesti myöhässä. Uutta järjestelmää pyrittiin kehittämään sanktioiden avulla niin, että yritykset ilmoittavat verot ajoissa viimeistään verottajan määräämänä ajankohtana (paperisena versiona kunkin kuukauden 7. päivä ja sähköisessä muodossa kunkin kuukauden 12. päivä). Sanktiona ilmoituksen myöhästymisestä seuraa korkea myöhästymismaksu, joka on 20 % vuotuista korkoa kullekin myöhässä ilmoitetulle verolle. (Suomen Yrittäjät 2009.)

Tilitoimistot kritisoivat uutta eräpäivää, koska asiakkailta on entistä kiireempi toimittaa paperit tilitoimistoille. Varsinkin paperiversiona lähetettävää kausiveroilmoitusta kritisoitiin, koska sen on oltava perillä jo kunkin kuukauden 7. päivä. Tämä tarkoittaa sitä, että paperiversion on oltava postissa jo viimeistään kuukauden 6. päivänä. Tämän vuoksi asiakkaan on toimitettava paperit tilitoimistoon jo heti kuukauden vaihteessa, jotta arvonalisäveron ja työnantajasuoritusten määrä saadaan laskettua ajallaan. Mikäli asiakkaiden kausiveroilmoitukset myöhästyvät, tulevat myöhästymismaksut usein tilitoimistojen maksettavaksi.

Miltei kaikki tutkimukseen vastanneet yritykset kokivat verottajan määräämän myöhästymismaksun kausiveroilmoituksen myöhästymisestä kohtuuttoman suureksi. Koetaan, että verottaja ei ole huomioinut tilitoimistojen lomia. Yritykset kokivat, että ennen verotilijärjestelmää verojen ilmoittamisella ei ollut kiire, ainoastaan maksulla. (Holtttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Verottajalla oli 14.5.2010 uutinen: ”Verohallinto lähettänyt kehotuksia kausiveroilmoitustietojen antamiseen - lisää aikaa 21.5. saakka”. Tässä uutisessa verottaja kertoo lähettäneensä kehotuskirjeitä yrityksille ja yksityishenkilöille puuttuvista kausiveroilmoituksista. Vastauspäi-

väksi kirjeisiin oli merkitty 14.5.2010, verottaja kuitenkin pidensi vastausaikaa 21.5.2010 saakka. Verottaja ei tee arvioverotusta ennen 21.5.2010. Verottaja kertoo uutisessa, että myöhässä annetuille ilmoituksille määrätään myöhästymismaksu, sekä mahdollisesti myöhässä maksetuille veroille viivästyskorko. (Verohallinto 2010k.)

Uuden järjestelmän myötä myös satunnainen työnantaja joutuu ilmoittamaan työnantajasuoritukset kausiveroilmoituksella. Tämä on aiheuttanut vaikeuksia pienyrityksille, sillä ennen verotilijärjestelmää, ei satunnaisen työnantajan ollut välttämätöntä tehdä työnantajamaksuista ilmoitusta. Ennen järjestelmää riitti, että työnantajasuoritusten määrän maksoi verohallinnolle ja kirjoitti maksun tiedot (mihin veroon maksun halusi kohdistaa) viestikenttään.

Verottaja muistuttaa uutisessaan 28.6.2010: ”Oletko palkannut kesätyöntekijän? Muista, että verotili on muuttanut työnantajavelvollisuuksia”. Tässä uutisessa verottaja muistuttaa satunnaisia työnantajia siitä, että verotili on muuttanut työnantajavelvollisuuksia. Verottaja ohjeistaa uutisessaan, kuinka satunnaisen työnantajan on toimittava: 1. Anna kausiveroilmoitus, 2. Maksa ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksu asiakaskohtaista viitenumeroa käyttäen, 3. Anna palkansaajalle tosite palkoista ja ennakonpidätyksistä, 4. Säilytä muistiinpanot palkanmaksusta, 5. Anna vuosi-ilmoitus. (Verohallinto 2010g.)

7.2.2 Sähköinen asiointi

Verohallinto pyrki verotilijärjestelmää luodessaan siihen, että verovelvolliset ilmoittaisivat oma-aloitteiset verot sähköisessä muodossa. Järjestelmästä pyrittiin tekemään niin selkeä ja helppo, että kaikki osaisivat asioida sähköisesti. Suurin osa tähän tutkimukseen osallistuneista yrityksistä ilmoittaa oma-aloitteiset verot sähköisessä muodossa.

Verohallinto pyrki kehittämään järjestelmän asiakkailleen tietoturvalliseksi. Tämän vuoksi järjestelmä vaatii vahvaa tunnistautumista. Vahvaan tunnistautumiseen yritykset tarvitsevat Katso-tunnisteet. Tunnisteiden saamisessa verohallinnolta on ollut hankaluuksia. Katso-valtuutukset on aiheuttanut hankaluuksia tilitoimistoille. Tilitoimistot tarvitsevat valtuutuksia voidakseen ilmoittaa asiakkaidensa veroja sähköisesti verotilijärjestelmään. Verotilijärjestelmän myötä on monelle pienyrityksille tullut paremmin tietoisuuteen, että oma-aloitteiset verot voi ylipäättään ilmoittaa sähköisessä muodossa. Tilitoimistot ovat jo ennen järjestelmää lähettäneet valvontailmoituksia verottajalle sähköisessä muodossa. (Holtinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Tutkimukseen vastanneista yrityksistä osa kokee paineita sähköisestä asioinnista. Palveluiden siirtyminen Internetiin vaatii käyttäjältä tietotekniikan osaamista. Osa tutkimukseen vastanneista edustaa sitä ikäpolvea, jolle tietotekniikan käyttäminen ei ole arkipäivää. Osassa yri-

tyksistä koetaankin jatkuvan sähköisen asioinnin lisääntymisen muuttavan yrityksissä työskentelevien työtehtäviä. Henkilökunta tarvitsee koko ajan lisää koulutusta.

Verottaja kokee sähköisten kausiveroilmoitusten jättämisen onnistuneeksi uutisessaan 15.2.2010 ”Sähköinen kausiveroilmoittaminen käynnistyi hyvin: Osa ilmoittajista on kuitenkin ilmoittanut samoja kausiveroilmoituksen tietoja useaan kertaan”. Eräpäivään 12.2 mennessä verottajalle annettiin sähköisenä versiona kausiveroilmoituksia 102 000 kappaletta. Ilmoittaminen Verotili-palvelun ja Tyvi-operaattoreiden välityksellä sujui varsin mallikkaasti. Pieniä ongelmia oli kuitenkin ilmennyt, varsinkin Tyvi-operaattoreiden kautta jätetyistä ilmoituksista osa oli jätetty kahteen kertaan. Verottaja opastaa uutisessaan, kuinka tulee toimia, mikäli verot on ilmoitettu kahteen kertaan. (Verohallinto 2010i.)

7.2.3 Negatiivisen arvonlisäveron ilmoittaminen

Negatiivisen arvonlisäveron vyöryttämismenetelmästä seuraaville kuukausille luovuttiin. Uuden verotilijärjestelmän myötä negatiivisen arvonlisäveron voi vähentää muista suoritettavista oma-aloitteisista veroista, esimerkiksi työnantajasuorituksista. Mikäli negatiivista arvonlisäveroa ei käytetä kokonaisuudessaan muiden velvoitteiden suorituksiksi, palautetaan ylijäänyt negatiivinen vero verovelvolliselle.

Tutkimukseen vastanneet yritykset pitivät pitivät vyörytysmenetelmästä luopumisesta hyvänä asiana, koska mahdollista edellisen kuukauden negatiivista arvonlisäveroa ei tarvitse enää huomioida. Jokaisena kuukautena veroja lähdetään laskemaan nolasta. Sähköisessä muodossa täytettävä kausiveroilmoitus laskee veron määrän automaattisesti, myös negatiivisen arvonlisäveron määrän, tämän siis koetaan helpottavan verojen laskemista ja tämän kautta ilmoittamista. (Holttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Verottaja voi vaatia yrityksiltä lisäselvityksiä, mikäli yrityksen arvonlisävero on negatiivinen. Tämä on aiheuttanut ylimääräistä työtä, sillä verottajalle on tarvinnut lähettää lisäselvityksiä siitä, miksi yrityksellä on kuukaudessa ollut ostoja enemmän kuin myyntejä. Tämä on aiheuttanut ärsyntyymistä osassa tutkimukseen vastanneissa, sillä lisäselvitys on täytynyt tehdä, vaikka yrityksen historia osoittaisi arvonlisäveron olleen kymmenen vuoden ajan negatiivinen esimerkiksi tammikuussa. Tämänlainen on mahdollista kausiluonteisissa yrityksissä, esimerkiksi maa-ainesta myyvissä yrityksissä. (Holttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Negatiivisesta arvonlisäverosta on aiheuttanut myös muita ongelmia yrityksille. Jotkut yritykset, varsinkin rakennuslalla, joutuvat toimittamaan verovelkatodistuksen urakan tilaajalle siksi, että saavat tietyn urakan. Verovelkatodistuksen tulee osoittaa, että yrityksellä ei ole verovelkoja. Negatiivinen arvonlisävero verotilillä voi kuitenkin vaikuttaa siltä, että yrityksel-

lä olisi verovelkaa. Tämän vuoksi rakennusalan yrityksiltä on voinut peruuntua urakoita. Tilitoimistot kokevat tämän lisännen heidän selvitystyötään. (Holttninen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Verottajan uutisessa 12.3.2010 ”Arvonlisäveron palautukset tammikuulta 2010” verottaja kertoo tammikuun kausiveroilmoituksella ilmoitetun negatiivisen arvonlisäveron käsittelyn ruuhkauttaneen verotilin asiakaspalvelua. Kysymyksiä verottajalle on tullut muun muassa siitä, miksi negatiivinen vero on palautettu, vaikka verovelvollinen olisi halunnut käyttää sen muiden verojen maksuksi. (Verohallinto 2010d.)

Verohallinnon uutisessa 12.3.2010 ”Arvonlisäveron palautukset tammikuulta 2010” kerrotaan, että negatiivisen arvonlisäveron käsittely on ruuhkauttanut asiakaspalvelun. Verottaja on palauttanut asiakkaille tammikuun negatiivisen arvonlisäveron, mikäli kausiveroilmoituksen arvonlisäverosta ja työnantajasuorituksista on jättänyt ennen eräpäivää 12.3.2010. Tilanne on aiheuttanut sekaannusta siinä määrin, että jotkut asiakkaat olisivat halunneet käyttää tammikuun negatiivisen arvonlisäveron helmikuun työnantajasuorituksiin. Tästä syystä joidenkin asiakkaiden verotilit ovat negatiivisella saldolla, verottaja kehottaa maksamaan viipymättä negatiivisen osuuden verotilille. (Verohallinto 2010d.)

7.3 Verotilille maksaminen

7.3.1 Yleinen eräpäivä

Verohallinto asetti uuden verotilijärjestelmän myötä oma-aloitteisten verojen yleiseksi eräpäiväksi kuukauden 12. päivän. Ennen järjestelmää arvonlisävero tuli tilittää verohallinnolle kuukauden 15. päivänä ja oma-aloitteiset verot kuukauden 10. päivänä. Uudella järjestelmällä pyrittiin vähentämään verovelvollisen ja verohallinnon välistä maksuliikennettä. Uusi eräpäivä on myös päivä, jolloin verohallinnon täytyy tilittää rahaa edelleen veronkerääjille esim. kirkolle. Uuden verotilijärjestelmän tavoitteena oli myös helpottaa pienyrittäjien (esimerkiksi liikevaihto alle 50 000 euroa vuodessa) oma-aloitteisten verojen ilmoittamista ja maksamista myöntymällä neljännesvuosittaiseen ilmoittamiseen ja maksamiseen. Yritykset, joiden liikevaihto on alle 25 000 euroa vuodessa, voivat ilmoittaa arvonlisäveron kerran vuodessa. (Suomen Yrittäjät 2009.)

Tutkimukseen osallistuneet yritykset eivät koe uuden eräpäivän vaikuttaneen yrityksen toimintaan. Veroja vaan täytyy laskea aikaisemmin kuin ennen. Osa vastanneista kokee, että on helpottavaa, että veroja tarvitsee maksaa vain yhden kerran kuukaudessa entisen kahden kerran sijasta. Koetaan, että helpotusta on myös tuonut pienyrittäjille suunnattu neljännesvuosittainen ilmoittaminen ja maksaminen. (Holttninen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Verotilijärjestelmää tulisi kehittää siten, ettei ilmoittamisen jälkeen tarvitse kirjautua järjestelmästä ulos ja uudelleen sisään, kun maksaa verot pankkiin. Tätä kautta verovelvollisella olisi myös valmis maksupohja viitteineen verojen maksua varten. (Holttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

7.3.2 Yrityksen maksukyky

Uutta verotilijärjestelmää luotaessa julkisuudessa pohdittiin, että säilyttääkö verovelvolliset maksukyvyn uuden aikaistetun arvonlisäveron maksupäivän vuoksi. Yrityksille on tyypillistä hoitaa kuluneen kuukauden myyntilaskutus kuukauden viimeisenä päivänä. Näin laskun eräpäiväksi tulee seuraavan kuukauden 14.päivä. Uuden eräpäivän myötä arvonlisävero on tilitettävä verohallinnolle kuukauden 12. päivä, eli kaksi päivää aikaisemmin ennen kuin myyntisaamiset kotiutuvat.

Tutkimukseen vastanneet yritykset eivät kuitenkaan ole kokeneet, ainakaan toistaiseksi, maksuvaikeuksia tästä syystä. Tutkimukseen vastanneet perustelevat asiaa sillä, että joko myyntilaskut tehdään hieman aikaisemmin kuin ennen tai maksettavat verot ovat niin pieniä, että sillä ei ole maksuvalmiuteen merkitystä. (Holttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

7.3.3 Yksilöidyt viitenumerot

Verohallinto jakoi jokaiselle verovelvolliselle yksilöidyt viitenumerot verojen maksua varten. Yksilöity viitenumero ohjaa maksun verovelvollisen omalle verotilille, joten verovelvollisen ei enää tarvitse kirjoittaa erillisiä viestejä viestikenttään (eroten vanhasta järjestelmästä). (Verotililaki 11§.)

Tutkimukseen vastanneet kokevat yksilöidyn viitenumeron helpottavan oma-aloitteisten verojen maksua. Asiaa perustellaan siten, että maksupohjan voi tallentaa suoraan Internet-pankkiin, josta oma-aloitteiset verot maksaa. Ainoastaan maksun summa vaihtelee. Osa tilitoimistoista kuitenkin kokee, että asiakkaiden yksilöityjä viitenumeroita oli hankala saada verottajalta. (Holttinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Verottajan uutisessa 17.3.2010 ”Ajankohtaista verotilistä” kerrotaan verotilin olevan käytössä jo 273 340 asiakkaalla. Yritykset jättivät kausiveroilmoituksia verottajalle maaliskuussa yli 310 000 kappaletta. Näistä 83 prosenttia jätettiin sähköisessä muodossa. Verottaja kertoo, että lähes jokainen maksaja muisti käyttää yksilöityä viitenumeroa. (Verohallinto 2010b.)

7.4 Verotilin seuranta

Verotilijärjestelmä pyrkii antamaan verovelvolliselle reaaliaikaisen kuvan oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksutilanteesta. Tämän vuoksi verotilijärjestelmään kehitettiin verotiliote, mistä selviää verotilin kaikki tapahtumat. Verottaja lähettää paperiversion verotiliotteesta kaikille verovelvollisille vuoden 2010 ajan. Verottaja kertoo uutisessaan ”Tiliote tulee jatkossa vain sähköisesti”, että 1.5.2011 lähtien verotiliotteet ovat pääsääntöisesti luettavissa verotili-palvelussa www.vero.fi/verotili. Verotiliotteet säilyvät palvelussa kolme vuotta tiliotteen päivämäärästä lukien. Verottaja ilmoittaa, että verovelvollisella on mahdollisuus saada verotiliotteesta paperiversio, kun sen pyytää verottajalta erikseen soittamalla verottajan antamaan neuvontanumeroon. Muuten verotiliote on tulostettavissa omasta verotilisivustosta. (Verotililaki 4§.)

Tutkimukseen vastanneet yritykset kokevat verotilin hyväksi uudistukseksi. Koetaan, että verojen kulkua on helpompi ymmärtää kuin ennen. Tosin osa haastatteluun vastanneista, jotka lähettävät edelleen ilmoituksen paperiversiona, kokivat ongelmalliseksi sen, että verottaja ei jatkossa lähetä verotiliotetta paperiversiona postitse. Tällöin myös heidän on opeteltava verottajan Internet-pohjaista verotilijärjestelmää sen verran, että osaavat tulostaa sieltä verotiliotteen. (Holtinen 2010; Salovaara 2010; Tilitoimistot 2010.)

Verohallinnon uutisessa 14.5.2010 ”Sähköisesti annettu kausiveroilmoitus näkyy Verotili-palvelussa parin päivän viiveellä: Älä anna ilmoitusta varmuuden vuoksi uudestaan”. Verottaja muistuttaa verovelvollisia siitä, että kausiveroilmoitusta ei jätettäisi vahingossa kahteen kertaan. Verottaja kertoo uutisessaan, että kausiveroilmoituksen lähettämisen yhteydessä saatu vastaanottokuittaus on merkki onnistuneesta lähetyksestä. Mikäli verovelvollinen saa kuittauksen lähetyksen yhteydessä, on verottaja vastaanottanut ilmoituksen. Ilmoituksia ei kannata lähettää varmuuden vuoksi uudelleen, sillä verottaja laskee ilmoitukset yhteen, mikä johtaa siihen, että verotilillä näkyvät verotiedot kaksinkertaisina. Mikäli verovelvollinen on kuitenkin lähettänyt samat tiedot kahteen kertaan, kannattaa verovelvollisen pikimmiten korjata tilanne lähettämällä kolmas vastakkaismerkinen kausiveroilmoitus, joka kumoaa toisen kausiveroilmoituksista. (Verohallinto 2010j.)

8 Johtopäätökset

Yritykset tutustuivat verohallinnon verotilijärjestelmään pääsääntöisesti verottajan lähettämän ohjeistuksen myötä. Verottajan verotiliä koskevilla kursseilla kävi noin puolet tutkimukseen vastanneista. Tilitoimistossa työskentelevät kävivät kursseilla valvutuneemmin kuin pienyritykset. Verottajan tarjoamien kurssien avulla pyrittiin helpottamaan verotilin käyt-

töönottoa. Vain harvat kävivät kursseilla ja sen vuoksi verotilin käyttöönotossa oli vaikeuksia. Esimerkkinä käyttöönoton vaikeuksista voisi mainita järjestelmään kirjautumiseen vaadittavien Katso-tunnisteiden saaminen. Lisäksi tilitoimistoilla oli vaikeus saada valtuutukset asiakkaiden verotilijärjestelmään kirjautumista varten. Verotilijärjestelmä vaatii vahvaa tunnistautumista asiakkaan tietoturvan takia. Tunnistautuminen ei ollut siis helppoa ja se aiheutti aluksi paljon epäselvyyksiä. Mielestäni verottajan olisi pitänyt ilmoittaa pitämistään verotilikursseista paremmin ja pitää niitä useammin. Paremman tiedottamisen myötä verottajan tarjoamille kursseille olisi osallistunut enemmän verovelvollisia ja näin ollen käynnistämiskaudet olisi vähentyneet muun muassa Katso-tunnisteiden osalta. Lisäksi kurssit olisi pitänyt järjestää lähempänä ajankohtana ennen verotilijärjestelmän käyttöönottoa, jotta verovelvolliset olisivat päässeet soveltamaan oppimaansa heti itse järjestelmään. Kurssit järjestettiin vuoden 2009 puolella. Ensimmäisen kerran verovelvolliset käyttivät verotiliä helmikuussa 2010 työnantajasuoritusten ilmoittamiseen. Jo kaksi kuukautta aikaisemmin opitut asiat verotilikursseilla ovat liian kaukaiset, jotta verovelvolliset muistaisivat kursseilla oppimansa tiedon. Mielestäni verottaja olisi voinut tehdä kurssista virtuaalikurssin, ja lähettää sen verovelvollisille esimerkiksi cd:nä postitse.

Verottaja ei ollut myöskään varautunut siihen, että Katso-tunnisteiden myöntäminen ruuhkautui. Tunnisteiden puuttumisen vuoksi verovelvolliset eivät voineet ilmoittaa oma-aloitteisia verojaan ajoissa. Tästä syystä verovelvolliset ottivat yhteyttä puhelimitse verottajaan ja se lisäsi ruuhkaa verotoimistoissa. Johtopäätöksinä voin todeta, että Katso-tunnisteiden myöntäminen verovelvollisille olisi pitänyt aloittaa aikaisemmin. Ruuhkautumista olisi mielestäni voinut estää myös siten, että osakeyhtiöt olisivat ottaneet verotilin käyttöön vuonna 2010 ja muut, esimerkiksi ammatinharjoittajat, vuonna 2011.

Verotilijärjestelmän tavoitteena oli helpottaa verojen ilmoittamista ja maksamista. Tästä syystä siirryttiin kausiveroilmoitukseen, jolla verovelvollinen pystyy ilmoittamaan kaikki yrityksen oma-aloitteiset verot. Verojen ilmoittamista ja maksamista pyrittiin helpottamaan myös yhdellä eräpäivällä, jolloin verovelvollisen tulee ilmoittaa ja maksaa kaikki oma-aloitteiset verot (kuukauden 12. päivä). Kausiveroilmoitusta verovelvolliset pitivät selkeänä, mutta eivät kovinkaan suurena muutoksena entiseen valvontailmoitukseen verrattuna. Yksi yhteinen eräpäivä kuitenkin selkeyttää verojen ilmoittamista ja maksamista. Yleinen eräpäivä aikaistutti arvonlisäveron maksupäivää kolmella päivällä ja myöhästytti työnantajasuoritusten maksua kahdella päivällä. Verojen maksamisen aikaistuminen voidaan kokea heikentävän yrityksen maksuvalmiutta. Tämä etenkin niissä yrityksissä, joissa laskutus tapahtuu kunkin kuukauden viimeisenä päivänä. Tällöin 14 päivän maksuehdolla laskujen eräpäiväksi muodostuu seuraavan kuukauden neljästoista päivä. Arvonlisävero tulee kuitenkin tilittää verottajalle kuukauden 12. päivä. Verotilijärjestelmään on kaavailtu lisättävän myös yritysten ennakkoerot (kuitenkin aikaisintaan vuonna 2012). Tällä hetkellä ennakkoverojen eräpäivä on kunkin

kuukauden 23. päivä. Nämä maksut siis tulisi aikaistumaan 11. päivällä. Tämä voisi totisesti heikentää yritysten maksukykyä, tämän vuoksi mielestäni olisi tärkeää siirtää yleinen eräpäivä ilmoittamisessa ja maksamisessa kuukauden 12. päivästä kuukauden 15. päivään. Mielestäni oma-aloitteisten verojen maksua helpottaa se, että verot voitaisiin ilmoittaa ja maksaa samassa paikassa. Tällä hetkellä verovelvollisen tulee kirjautua verotilijärjestelmään, jotta pystyy ilmoittamaan verot, tämän jälkeen verovelvollisen tulee kirjautua verkkopankkiin maksukseen verot. Verottajan verotilijärjestelmään tulisi kehittää suora linkki pankkiin, jota painamalla tulisi valmis maksupohja ilmoitettujen verojen mukaisesti. Näin maksaminen olisi verovelvolliselle helpompaa.

Jos verovelvollinen ilmoittaa oma-aloitteiset veronsa myöhässä, seuraa siitä verovelvolliselle suurempi myöhästymismaksu kun itse verojen maksun myöhästymisestä. Myöhästymismaksun etuna voidaan pitää sitä, että se on kaavamainen, tällöin verovelvollinen voi itse arvioida myöhästymismaksun määrän, mikä aikaisemmassa järjestelmässä oli mahdotonta. Myöhästymismaksu on mielestäni kohtuuton, aivan kuin verottaja pitäisi tärkeämpänä sitä, että yritykset ilmoittavat verot oikeana ajankohtana kuin maksaisivat ne. Tuleeko sanktio silloin, kun ilmoitettava oma-aloitteinen veron on negatiivinen? Ilmoituksen myöhästymismaksun määrän pitäisi mielestäni olla korkeintaan yhtä suuri kuin myöhässä maksetun veron myöhästymismaksun. Myöhästymismaksua kehitellessä ei ole myöskään otettu huomioon tilitoimistojen lomina. Yritykset, joiden verot ilmoitetaan kerran vuodessa, ilmoitetaan pääsääntöisesti tammikuussa ja se aiheuttaa ruuhkia tilitoimistoille. Tilitoimistoille aiheuttaa ruuhkaa yritykset, joiden verot voidaan ilmoittaa ja maksaa neljännesvuosittain. Koska toisen vuosineljänneksen verotietojen keruu osuu juuri heinäkuulle, jolloin tilitoimistot ovat pääsääntöisesti kesälomilla. Tämän ongelman voisi mielestäni ratkaista siten, että verot ilmoitettaisiin ja tilitettäisiin 4. kuukauden jaksoissa, tällöin verot ilmoitettaisiin kolme kertaa vuodessa.

Verotilijärjestelmän tavoitteena oli helpottaa verovelvollisten oma-aloitteisten verojen seuranta. Verottaja on lähettänyt kaikille verovelvollisille verotiliotteiden vuonna 2010 postitse paperisena versiona. Tutkimukseen osallistuneet yritykset kokivat, että verotiliote helpottaa verojen seuranta sekä auttaa ymmärtämään, kuinka verotus toimii. Yrityksille kuitenkin saattaa tulla ongelmia, kun verottaja lopettaa verotiliotteiden lähettämisen postitse. Tämän jälkeen verovelvollisten pitäisi käydä itse katsomassa verotilijärjestelmästä verotiliotetta. Tämä on helppoa niille yrityksille, jotka käyttävät verotilijärjestelmää, mutta tulee hankaloittamaan niitä yrityksiä jotka eivät käytä järjestelmää, vaan ilmoittavat oma-aloitteiset verot paperisena versiona. Tästä syystä verottajan tulisi tulevaisuudessa lähettää verotiliotteet paperisina versioina niille, jotka sitä haluavat. Verottaja onkin keväällä 2011 sitoutunut lähettämään paperisen verotiliotteiden niille verovelvollisille, jotka sitä verottajalle ilmoittavat. Verottajan tekemä päätös on osaltaan johtunut siitä seikasta, että kaikki verovelvolliset eivät ole atk-taitoisia eivätkä halua siksi tulla.

Vaikka verotiliote helpottaa verojen seurantaan, on verotilijärjestelmä kuitenkin hankaloittanut verojen kirjaamista kirjanpitoon. Mielestäni verottaja voisi kehittää verotiliotteeseen ohjeita, kuinka verotiliotteen tapahtumat tulisi kirjata kirjanpitoon.

9 Lopuksi

Tutkimusta oli mielenkiintoista ja antoisaa tehdä. Aihe on erittäin ajankohtainen ja suuri muutos verottajalle ja veronmaksajalle. Julkisuudessa puhutaan verojen maksun ja sen seurannan helpottumisesta veronmaksajille. Varmuudella voidaan todeta, että se tulevaisuudessa helpottaa verottajan rutiineja ja verottajan töiden päällekkäisyyksiä, koska verovelvolliset ilmoittavat oma-aloitteiset veronsa suoraan sähköisesti käsiteltävään muotoon ja useamman veron yhtäaikaaisesti.

Tämän opinnäytetyön myötä opin asioita, kuten tutkimuksen ja haastatteluiden teon, tulosten analysoinnin, tärkeän teorian poimimisen ja lähes kaiken itse pääaiheesta, verotilistä. Haastattelut pienyrityksille ja kyselyn tilitoimistoille ajoitin syyskauden alkuun, jolloin tilitoimistot ja pienyrittäjät olivat ehtineet tutustua verotiliin. Koska pienyrittäjät ja tilitoimistot olivat jonkin verran perehtyneet verotiliin, olivat saamani tutkimustulokset ajankohtaisempia ja monimuotoisempia.

Tilitoimistojen kohdalla tutkimustuloksiani voidaan pitää laajemminkin luotettavana, koska julkisuuteen annetut haastattelut ovat tutkimustulosteni kanssa samansuuntaisia. Pienyrittäjien osalta tutkimustulokset jäivät työssäni huomattavasti tilitoimistojen tuloksia suppeammalle tasolle, koska tutkimus heidän osaltaan tehtiin haastatteluina. Resurssien puutteen vuoksi en pystynyt tekemään enempää haastatteluja tutkimukseeni. Pienyrittäjiltä saamiani tuloksia ei voida pitää yhtä luotettavina kuin tilitoimiston tuloksia, koska pienyrittäjien mielteet erosivat niin paljon toisistaan.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501

Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118

Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2004. Tutkimushaastattelu, Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. Keuruu: Tammi.

Holtinen, L. 2010. Talouspäällikön haastattelu 17.9.2010. PR-isännöinti Oy. Tuusula.

Laitinen, M. 2001 Sosiaali- ja terveysministeriö & valtiovarainministeriö 2001. Selvitys verotilistä ja pientyönantajien maksujärjestelmästä. Helsinki.

Laki työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4.7.1963/366

Mattinen, K. 2010. Verotili. Helsinki: Edita Prima Oy.

Mykkänen P. 2010 Yrittäjät sormisuussa verotilin kanssa.
<http://www.kauppalehti.fi/5/i/yritykset/yritysuutiset/?oid=2010/01/29411>

Salovaara, M. 2010. Toimitusjohtajan haastattelu 15.8.2010. Meriittimedia Oy. Kerava.

Tilitoimistot 2010. Kysely. Etelä-Suomi.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä: Tammi.

Verohallinto 2008. Valvontailmoituksen täyttöohjeet. Julkaisu 66.08. 2008. Edita Prima Oy. Helsinki.

Verohallinto 2009a. Verotiliopas 2009. Julkaisu 88.10. 2010. Edita Prima Oy. Helsinki.

Verohallinto 2010a. Kausiveroilmoituksen täyttöopas. Julkaisu 65.10. 2010. Edita Prima Oy. Helsinki.

Verotililaki 7.8.2009/604

Sähköiset lähteet

Eduix E-lomake 2010. <https://elomake3.laurea.fi/lomake/login.php>

Suomen Yrittäjät 2009. Lausunto hallituksen esityksestä Eduskunnalle verotililaiksi sekä laeiksi eräiden verolakien muuttamisesta. Viitattu 6.1.2011. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/suomenyrittajat/lausunnot/lausunnot/?anno>

Suomen Yrittäjät 2010. 1.1.2011 voimaan astuva SEPA koskee kaikkia suomalaisia. Viitattu 9.12.2010. <http://www.yrittajat.fi/fi-FI/verotjатаhat/rahat/maksaminen/sepa-tietopaketti/sepa-koskee-kaikkia/>

Verohallinto 2009b. koulutustilaisuus 2009. Viitattu 15.1.2011.
<http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=7372;63279>

Verohallinto 2010b. Ajankohtaista verotilistä, uutinen 9103. Viitattu 26.10.2010.
http://www.vero.fi/default.asp?path=5,39,482&article=9103&domain=VERO_MAIN

Verohallinto 2010c. Aloittavan yrittäjän kysymyksiä arvonlisäverosta, verohallinnon julkaisu 190.10. Viitattu 7.11.2010. <http://www.vero.fi/nc/doc/download.asp?id=7436;103727>

Verohallinto 2010d. Arvonlisäveron palautukset tammikuulta 2010, uutinen 9075. Viitattu 7.11.2010. http://www.vero.fi/default.asp?path=5,39,482&article=9075&domain=VERO_MAIN

Verohallinto 2010e. Katso-tunnisteiden myöntäminen ja asiakaspalvelu ovat ruuhkautuneet, uutinen 8901. Viitattu 26.10.2010.
http://vero.fi/default.asp?path=5,39,482,678&article=8901&domain=VERO_MAIN

Verohallinto 2010f. Kausiveroilmoitus. Tulostettu 20.9.2010.
<http://vero.fi/download.asp?id=7208;196934>

Verohallinto 2010g. Oletko palkannut kesätyöntekijän? Muista, että verotili on muuttanut työnantajavelvollisuuksia, uutinen 9385. Viitattu 7.11.2010.
http://vero.fi/default.asp?path=5,39,482&article=9385&domain=VERO_MAIN

Verohallinto 2010h. Oma-aloitteiset verot. Viitattu 18.4.2010.
http://www.vero.fi/?path=5,363&article=164&domain=VERO_MAIN&language=FIN&index=

Verohallinto 2010i. Sähköinen kausiveroilmoittaminen käynnistyi hyvin: Osa ilmoittajista on kuitenkin ilmoittanut samoja kausiveroilmoituksen tietoja useaan kertaan, uutinen 8949. Viitattu 5.11.2010.
http://www.vero.fi/default.asp?path=5,39,482,678&article=8949&domain=VERO_MAIN

Verohallinto 2010j. Sähköisesti annettu kausiveroilmoitus näkyy Vero-tilipalvelussa parin päivän viiveellä: Älä anna ilmoitusta varmuuden vuoksi uudestaan, uutinen 9260. Viitattu 7.11.2010. http://www.vero.fi/default.asp?path=5,39,482&article=9260&domain=VERO_MAIN

Verohallinto 2010k. Verohallinto lähettänyt kehoituksia kausiveroilmoitustietojen antamiseen - lisääaikaa vastaamiseen 21.5.5 saakka, uutinen 9261. Viitattu 5.11.2010.
http://www.vero.fi/default.asp?path=5,39,482&article=9261&domain=VERO_MAIN

Verohallinto 2010l. Verotili on otettu käyttöön jopa liian innokkaasti: Yritykset ovat ilmoittaneet ja maksaneet vuoden 2009 veroja verotilille, lehdistötiedote 8786. Viitattu 5.11.2010.
http://www.vero.fi/default.asp?path=5,39,413&article=8768&domain=VERO_MAIN

Kuvat

Kuva 1: Verotilijärjestelmä	10
Kuva 2: Veronmaksutapahtumat ennen verotilijärjestelmää	12

Liitteet

Liite 1, Kausiveroilmoitus	37
Liite 2, Haastattelurunko pienyrityksille.....	39
Liite 3, Kyselylomake tilitoimistoille	40
Liite 4, Verotilijärjestelmän ohjeistuksen keskiarvot tilitoimistoilta	43
Liite 5, Kausiveroilmoitus verrattuna valvontailmoitukseen keskiarvot tilitoimistoilta	43
Liite 6, Negatiivisen arvonlisäveron ilmoittamisen keskiarvot tilitoimistoilta	43
Liite 7, Maksettava veron määrä keskiarvot tilitoimistoilta	43
Liite 8, Yleisen eräpäivän keskiarvot tilitoimistoilta	44

Liite 1 Kausiveroilmoitus

Lomake palautetaan osoitteeseen:

VEROHALLINTO
Kausiveroilmoitusten optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

KAUSIVEROILMOITUS**B**

Jos korjaatte aiemmin ilmoitettuja tietoja,
ilmoittakaa vain muutosten määrät.

Verovelvollisen nimi	010 Y-tunnus tai henkilötunnus

ARVONLISÄVERON TIEDOT

050 Ilmoitusjakso		052 Kohdekausi	053 Vuosi
Kuu- kausi	Neljän- nesvuosi	Vuosi	
Vero kotimaan myynnistä verokannoittain		euro	snt
301	22/23 %:n vero		
302	12/13 %:n vero		
303	8/9 %:n vero		
305	Vero tavaraostoista muista EU-maista		
306	Vero palveluostoista muista EU-maista		
307	Kohdekauden vähennettävä vero		
308	Alarajahuojennuksen määrä (siirretään kohdasta 317)		
308	Maksettava vero / Palautukseen oikeuttava vero (-)		
309	0-verokannan alainen liikevaihto		
310	Muu arvonlisäveroton liikevaihto		
311	Tavaran myynti muihin EU-maihin		
312	Palveluiden myynti muihin EU-maihin		
313	Tavaraostot muista EU-maista		
314	Palveluostot muista EU-maista		
Arvonlisäveron alarajahuojennukseen oikeutettu täyttää			
		euro	snt
315	Alarajahuojennukseen oikeuttava liikevaihto		
316	Alarajahuojennukseen oikeuttava vero		
317	Alarajahuojennuksen määrä		
Ei alv-toimintaa			
054 Kohdekausi- alku	055 Vuosi	056 Kohdekausi- loppu	057 Vuosi

TYÖNANTAJASUORITUSTEN TIEDOT

050 Ilmoitusjakso		052 Kohdekausi	053 Vuosi
Kuukausi	Neljännesvuosi	Vuosi	
euro		snt	
601	Ennakkonpidätyksen alaiset palkat ja muut suoritukset		
602	Toimitettu ennakkonpidätys		
603	Ennakkonpidätyksestä vähennettävä matalapalkkatuki		
604	Maksettava ennakkonpidätys		
605	Lähdeveron alaiset palkat ja muut suoritukset		
606	Lähdevero palkoista yms.		
607	Lähdeverosta vähennettävä matalapalkkatuki		
608	Maksettava lähdevero		
609	Sosiaaliturvamaksun alaiset palkat		
610	Maksettava työnantajan sosiaaliturvamaksu		
Ei palkanmaksua			
054 Kohdekausi- alku	055 Vuosi	056 Kohdekausi- loppu	057 Vuosi

VEROVELVOLLISEN OMAT MERKINNÄT

Tässä kohdassa voitte laskea kausiveroilmoituksella ilmoitet- jen verojen yhteismäärän. Tähän merkityt tiedot eivät välity Verohallintoon.	
Arvonlisävero	_____
Ennakkonpidätys	_____
Lähdevero	_____
Työnantajan sosiaaliturvamaksu	_____
Verot kausiveroilmoituksen sivulta 2	_____
Verot yhteensä	_____

Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	Puhelin

VEROH 4001/1 6.2010

B

Lomake palautetaan osoitteeseen:

VEROHALLINTO
Kausiveroilmoitusten optinen lukupalvelu
PL 5000
00053 VERO

KAUSIVEROILMOITUS (sivu 2)

Jos korjaatte aiemmin ilmoitettuja tietoja,
ilmoittakaa vain muutosten määrät.

V

Verovelvollisen nimi	010 Y-tunnus tai henkilötunnus

MUIDEN OMA-ALOITTEISTEN VEROJEN TIEDOT

40 Ilmoittakaa tiedot merkitsemällä alla oleviin kohtiin veron tunnus (vain numero), ilmoitusjakso, kohdekausi ja vuosi ja maksettavan veron määrä. Verojen tunnuksat ovat alla.

- 10 Arpajaisvero
- 16 Vakuutusmaksuvero
- 24 Ennakonpidätys puun myyntitulosta
- 25 Ennakonpidätys osakeyhtiöltä, osuuskunnalta tai muulta yhteisöltä
- 68 Ennakonpidätys koroista ja osuuksista
- 92 Ennakonpidätys osingoista ja osuuspääoman koroista
- 39 Lähdevero osingoista (rajoitetusti verovelvollisilta)
- 69 Lähdevero koroista ja rojalteista (rajoitetusti verovelvollisilta)
- 84 Lähdevero korkotulosta (yleisesti verovelvollisilta)

V

060 Veron tunnus	050 Ilmoitusjakso	052 Kohdekausi	053 Vuosi	061 Maksettava vero	
				euro	snt
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				
	☐ Kuukausi ☐ Neljännesvuosi				

Vakuutusmaksuverovelvolliseksi rekisteröidyn ilmoitus toiminnan keskeyttämisestä

Ei vakuutusmaksuverollista toimintaa			
054 Kohdekausi -alku	055 Vuosi	056 Kohdekausi -loppu	057 Vuosi

Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	Puhelin

VEROH 4001/2 6.2010

V

Liite 2 Haastattelurunko pienyrityksille

Verottajan ohjeistus

- Mistä kuulitte ensimmäisen kerran verotilistä
- Mikä verotili on?
- Kuinka verottaja on ohjeistanut verotilissä?
- Oletko käynyt verottajan tarjoamilla kursseilla?
- Mistä kuulit kursseista?
- Oliko helppo saada tunnukset verotiliä varten?
-

Kausiveroilmoitus

- Onko kausiveroilmoitus selkeä?
- Onko kausiveroilmoituksen jättäminen helppoa?
- Onko kausiveroilmoituksen jättäminen nopeuttanut verojen ilmoittamista?
- Onko kausiveroilmoituksella ilmoitettujen tietojen muuttaminen helppoa?
- Onko verottajan määräämä myöhästymismaksu kohtuullinen mikäli kausiveroilmoitus myöhästyy?

Muutokset arvonnäköveron ilmoittamisessa

- Onko negatiivisen arvonnäköveron ilmoittaminen helppoa?
- Onko negatiivisen arvonnäköveron ilmoittamista koitunut ylimääräistä työtä?
- Onko negatiivisen arvonnäköveron palauttaminen mielestänne parempi kuin ennen käytetty veron vieroittaminen?

Maksaminen

- Onko eräpäivien muuttuminen vaikuttanut toimintaanne?
- Onko eräpäivän muuttuminen vaikuttanut maksukykyyn?
- Onko eräpäivän muuttuminen vaikuttanut kiireisiin?
- Onko veron maksettava määrä helpompi laskea kausiveroilmoituksen myötä?
- Onko verotilille maksaminen helpottunut yksilöidyn viitenumeron myötä?
- Oliko vaikeuksia saada verottajalta yksilöidyt viitenumerot?

Verotiliote

- Täsmäyttääkö verottaja verotilin mielestänne tarpeeksi nopeasti?
- Onko verotiliotteesta hyötyä yritykselle?

Verotilin vaikutus pienyrityksen arkeen

- Onko verotili helpottanut arkea?
- Kuinka paljon verotilin myötä on tullut uutta opiskeltavaa?
- Oletko saanut verotilistä aiheutuneet rutiinit toimiviksi?
- Onko verotili lisännyt kiirettä?
- Onko verotilin käyttöönotosta koitunut kuluja yritykselle?
- Mitä mieltä yleisesti verotilistä?

Liite 3 Kyselylomake tilitoimistoille

E-lomake - VEROTILI

<https://elomake3.laurea.fi/lomakkeet/2622/lomake.html?esikatselu=true>**VEROTILI****Verottajan ohjeistus**

(1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)		1	2	3	4	5
Miten verottaja on mielestänne ohjeistanut verotilin käytössä?		☐	☐	☐	☐	☐
Onko verottajalta helppo saada lisäohjeistusta koskien verotiliä?		☐	☐	☐	☐	☐

	Kyllä	Ei	Miksi?
Oletko käynyt verottajan tarjoamilla kursseilla koskien verotiliä?	☐	☐	
Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, koitko kurssista olleen hyötyä?	☐	☐	

Kausiveroilmoitus

Kausiveroilmoitus verrattuna valvontailmoitukseen (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)		1	2	3	4	5
Onko kausiveroilmoitus selkeämpi kuin entinen valvontailmoitus?		☐	☐	☐	☐	☐
Onko kausiveroilmoituksen jättäminen helpottunut verrattuna valvontailmoituksen jättämiseen?		☐	☐	☐	☐	☐
Onko kausiveroilmoitus tuonut ajansäästöä verrattuna valvontailmoituksen täyttämiseen?		☐	☐	☐	☐	☐

Muutoksen ilmoittaminen kausiveroilmoituksessa (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)		1	2	3	4	5	Miksi?
Onko kausiveroilmoituksella ilmoitettujen tietojen muuttaminen helppoa?		☐	☐	☐	☐	☐	

Kausiveroilmoituksen myöhästyminen (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)		1	2	3	4	5	Miksi?
Onko verottajan määräämä myöhästymismaksu mielestänne kohtuullinen mikäli kausiveroilmoituksen jättäminen myöhästyy?		☐	☐	☐	☐	☐	

Muutoksia arvonnäisäveron ilmoittamisessa

Negatiivinen arvonlisävero (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)					
	1	2	3	4	5
Onko negatiivisen arvonlisäveron ilmoittaminen helppoa?	☐	☐	☐	☐	☐
Onko negatiivisen veron ilmoittamisesta koitunut paljon ylimääräistä työtä?	☐	☐	☐	☐	☐
Onko negatiivisen veronpalautus mielestänne parempi kuin ennen käytetty veron vyörytys menettely?	☐	☐	☐	☐	☐

Maksaminen

Eräpäivä (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)					
	1	2	3	4	5
Onko yleisen eräpäivän muuttuminen vaikuttanut toimintaan?	☐	☐	☐	☐	☐
Onko yleisen eräpäivän muuttuminen tuonut maksuvaikeuksia?	☐	☐	☐	☐	☐
Onko yleisen eräpäivän muuttuminen lisännyt kiirettä?	☐	☐	☐	☐	☐

Maksettava määrä (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)					
	1	2	3	4	5
Onko verojen maksettava määrä nykyään kausiveroilmoituksen myötä helpompi laskea?	☐	☐	☐	☐	☐

Verotilille maksaminen (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)					
	1	2	3	4	5
Onko verotilille maksaminen helpottunut yksilöidyn viitenumeron ansiosta?	☐	☐	☐	☐	☐
Onko tuottanut ongelmia saada asiakkaille yksilöidyt verotilin viitenumerot verottajalta?	☐	☐	☐	☐	☐

Virhe maksamisessa (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)					
	1	2	3	4	5
Mikäli maksaessa tapahtuu virhe onko maksun kohdentaminen jälkikäteen helppoa?	☐	☐	☐	☐	☐

Verotiliote

Täsmäyttäminen (1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)					
	1	2	3	4	5
Täsmäyttääkö verottaja mielestänne verotilin tarpeeksi nopeasti?	☐	☐	☐	☐	☐
Onko verotiliotteesta hyötyä yritykselle?	☐	☐	☐	☐	☐

Verotilin vaikutus tilitoimistojen arkeen

Verotilin tuomat muutokset (1 erittäin huono- 5 erittäin hyvä)

	Kyllä	Ei	Miksi?
Onko verotili helpottanut arkea?	☐	☐	
Onko verotilin myötä tullut uutta opiskeltavaa?	☐	☐	
Oletteko joutuneet muuttamaan työtehtäviä verotilin myötä?	☐	☐	
Oletteko saaneet verotilistä aiheutuneet rutiinit toimiviksi?	☐	☐	
Onko verotili lisännyt kiirettä?	☐	☐	
Onko uuden verotilin käyttöönotosta koitunut uusia kuluja yrityksellenne?	☐	☐	
Minkä arvosanan kokonaisuudessaan antaisit uudesta verotilistä?	☐	☐	

(1 erittäin huono - 5 erittäin hyvä)

	1	2	3	4	5
Minkä arvosanan kokonaisuudessaan antaisit uudesta verotilistä?	☐	☐	☐	☐	☐

Tietojen lähetys

Kiitos vastauksestanne!

Järjestelmänä Eduix E-lomake 3.1, www.e-lomake.fi

Liite 4 Verotilijärjestelmän ohjeistuksen keskiarvot tilitoimistoilta

	Miten verottaja on mielestänne ohjeistanut verotilin käytössä?	Onko verottajalta helppo saada lisäohjeistusta koskien verotilää?	Oletko käynyt verottajan tarjoamilla kursseilla koskien verotilää?	Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, koitko kurssista olleen hyötyä?
keskiarvo	2,41	2,83	12x Ei, 17x Kyllä	6x Ei, 10x Kyllä

Liite 5 Kausiveroilmoitus verrattuna valvontailmoitukseen keskiarvot tilitoimistoilta

	Onko kausiveroilmoitus selkeämpi kuin entinen valvontailmoitus?	Onko kausiveroilmoituksen jättäminen helpottanut verrattuna valvontailmoituksen jättämiseen?	Onko kausiveroilmoitus tuonut ajansäästöä verrattuna valvontailmoituksen täyttämiseen?	Onko kausiveroilmoituksen ilmoittamisen tietojen muuttaminen helppoa?	Onko verottajan määräämä myöhästymismaksu mielestänne kohtuullinen mikäli kausiveroilmoituksen jättäminen myöhästyy?
keskiarvo	2,62	2,45	2,12	2,03	1,59

Liite 6 Negatiivisen arvonlisäveron ilmoittamisen keskiarvot tilitoimistoilta

	Onko negatiivisen arvonlisäveron ilmoittaminen helppoa?	Onko negatiivisen veron ilmoittamisesta koitunut paljon ylimääräistä työtä?	Onko negatiivisen veronpalautus mielestänne parempi kuin ennen käytetty yörytys menettely?
keskiarvo	3,79	3,03	2,45

Liite 7 Maksettava veron määrä keskiarvot tilitoimistoilta

	Onko verojen maksettava määrä nykyään kausiveroilmoituksen myötä helpompi laskea?	Onko verotilille maksaminen helpottunut yksilöidyn viitenumeron ansiosta?	Onko tuottanut ongelmia saada asiakkaalle yksilöidyt verotilin viitenumerot verottajalta?	Mikäli maksaessa tapahtuu virhe onko maksun korjaaminen jälkikäteen helppoa?
keskiarvo	2,48	3,72	2,93	2,17

Liite 8 Yleisen eräpäivän keskiarvot tilitoimistoilta

	Onko yleisen eräpäivän muuttuminen vaikuttanut toimintaan?	Onko yleisen eräpäivän muuttuminen tuonut maksuvaikeuksia?	Onko yleisen eräpäivän muuttuminen lisännyt kiirettä?
keskiarvo	3,24	2,72	2,72